

## PROPOSTA PEDAGÒGICA DE DEPARTAMENT. BATXILLERAT

| Curs acadèmic: 2024-2025                             | 1r BATXILLERAT: LITERATURA UNIVERSAL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Departament: VALENCIÀ |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <p><b>1. Concreció curricular de la matèria:</b></p> | <p>El Reial Decret 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes del batxillerat, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progresse en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <p>CCL: competència en comunicació lingüística CP: competència plurilingüe</p> <p>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</p> <p>CD: competència digital</p> <p>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</p> <p>CC: competència ciutadana</p> <p>CE: competència emprenedora</p> <p>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</p> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, concretar-les i adaptar-les al batxillerat, el Reial Decret 243/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                       |
| <p><b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b></p>   | <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).</p> <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                       |

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant i rebutjant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

#### **COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)**

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

#### **En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...**

CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua familiar o de les llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.

CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal i anteposant la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, per a fomentar la cohesió social.

#### **1.1.1 Competències específiques**

Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal (CE3, CE4, CE5 i CE6), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indissociables de les competències en interacció (CE7) i mediació (CE8), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

La competència multilingüe i intercultural (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE3, CE4) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE5, CE6 i CE7) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE10) i literària (CE11) com a font d'accés a altres cultures.

La lectura autònoma (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE4) i sovint amb la competència literària (CE11); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE5) i escrita (CE6) i la mediació (CE8) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

L'assoliment de la competència literària (CE11), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE3, CE4), així com també les d'expressió (CE5, CE6), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE7) i mediació (CE8) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1).

En batxillerat trobem tres noves competències amb entitat pròpia, que a l'ensenyament bàsic estan integrades en altres competències: Comunicació ètica (CE2), Gestió de la informació (CE9) i Reflexió i consciència lingüística (CE12). L'ús ètic del llenguatge i la consciència crítica dels missatges són competències transversals a la resta, que aprofundeixen en la qualitat de la comunicació. Un aprofundiment que també aporta la competència en reflexió i consciència lingüística (CE12) lligada als usos lingüístics i l'estudi de les estructures gramaticals, sobretot, des d'una perspectiva contrastiva i a partir de la competència plurilingüe (CE1).

### **Criteris d'avaluació**

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cursos de batxillerat.

#### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

- 1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, usant nocions de sociolingüística.
- 1.2. Valorar la importància del coneixement i ús del valencià com a llengua pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu.
- 1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant les seues característiques principals en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.
- 1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de diversitat dialectal.

#### **CE 2. Competència de comunicació ètica**

- 1.1 Identificar i rebutjar, de manera autònoma i reflexiva, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.
- 1.2 Fer servir un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits personal, educatiu, social i professional.
- 1.3 Fer servir estratègies per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.

#### **CE 3. Competència en comprensió oral**

- 1.1. Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

### **Sabers bàsics**

#### **Bloc 1. Llengua i ús**

##### **Subbloc 1.1. Les llengües i els parlants CE1, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8**

Situació actual de les llengües al món. Desenvolupament sociohistòric i situació actual del català i de les llengües d'Espanya.

Varietats geogràfiques del català.

Prejudicis i estereotips lingüístics. Actituds lingüístiques i assertivitat.

Fenòmens de contacte de llengües: bilingüisme, plurilingüisme. Diglòssia. Drets lingüístics. Normalització lingüística. Sostenibilitat lingüística.

#### **Bloc 2 Estratègies comunicatives**

##### **Subbloc 2.1. Sabers comuns: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8, CE12**

Estratègies de control metacognitiu de la competència plurilingüe (habilitats cognitivolingüístiques)

Estratègies per adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació; gèneres discursius de l'àmbit social i educatiu

Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori

##### **Subbloc 2.2 Alfabetització informacional: transversal a totes les CE**

Mitjans de comunicació en paper i digitals. Les xarxes socials  
Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la

1.2. Aplicar estratègies variades per anar a interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos analitzant la interacció entre els diferents codis.

1.3. Extreure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor

#### **CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal**

1.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

1.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de l'emissor, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura.

1.3. Valorar, de manera guiada, la forma i el contingut dels textos, la intenció de l'emissor i l'eficàcia dels procediments comunicatius usats.

#### **CE 5. Competència en expressió oral**

1.1. Produir discursos orals formals, de manera pautada, en diferents suports amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.

1.2. Planificar, assajar i avaluar, amb guia docent, discursos orals formals sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.

1.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera eficaç, els elements prosòdics, recursos verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció del receptor.

Realitzar produccions orals formals, estructurades i recolzades pels recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i terminologia pròpia del tema.

#### **CE6. Competència en expressió escrita i multimodal**

1.1. Produir, de manera pautada, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interès social i cultural.

1.2. Utilitzar coneixements i estratègies, de forma puntualment guiada, per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i correcció ortogràfica i gramatical.

1.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar de manera recursiva durant el procés

privacitat a la xarxa.

Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Etiqueta digital. Identitat digital personal.

Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.

Fonts d'informació de tipus acadèmic.

Fonts documentals de l'entorn: biblioteques i arxius locals i comarcals.

Eines digitals per a la gestió de continguts, el treball col·laboratiu i la comunicació. Tipus cercadors i el seu funcionament: índexs o directoris, motors de cerca, multicercadors.

#### **Subbloc 2.3 Reflexió sobre la llengua: Transversal a totes les CE**

L'expressió de la subjectivitat i objectivitat en textos.

Adequació del registre a la situació de comunicació.

Cohesió: connectors, marcadors discursius i altres procediments lexicosemàntics i gramaticals.

Correcció lingüística i revisió ortotipogràfica i gramatical dels textos.

Ús de fonts terminològiques, manuals de consulta i de correctors, en suport analògic o digital.

Formes gramaticals i funcions sintàctiques.

#### **Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral**

G1. Comprensió oral: CE3, CE7, CE8

Valoració de la forma i el contingut del text.

G2. Expressió oral: CE5, CE7, CE8

Planificació, assaig, producció i revisió de textos orals i multimodals.

Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.

Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. Prendre i cedir la paraula.

Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional

#### **Subbloc 2.5 Comprensió escrita: CE4, CE7, CE8**

Estratègies de lectura profunda o interpretativa i crítica de textos literaris i no literaris en entorns digitals i analògics

Valoració de la forma i del contingut del text.

d'escriptura, utilitzant estratègies i recursos de consulta.

**CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal**

1.1. Interactuar oralment, de manera fluïda imitant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent servir, amb correcció, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.

1.2. Implicar-se activament amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.

1.3. Interactuar en textos escrits i multimodals de contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.

1.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica.

**CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal**

1.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic comprénent els diferents punt de vista, resumint la informació essencial, i suggerint possibles vies d'actuació per a resoldre la situació.

1.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions no complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2), amb iniciativa i creativitat.

1.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.

1.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.

1.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2- L1 i L1-L2), fent-ho amb recursos i suports analògics i/o digitals.

**CE9 Competència de gestió de la informació**

1.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.

1.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.

1.3. Comunicar la informació prèviament localitzada, seleccionada,

**Subbloc 2.6 Expressió escrita i multimodal: CE6, CE7, CE8**

Estratègies del procés d'expressió escrita i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció/edició.

**Bloc 3 Lectura i literatura**

**Subbloc 3.1 Lectura autònoma: CE10**

Selecció d'obres rellevants, incloent-hi l'assaig general i el literari i les formes actuals de producció i consum cultural amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.

Funcionament dels circuits literaris i lectors en contextos presencials i virtuals. Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques.

Gustos lectors personals: guia i fonaments. Diversificació del corpus llegit, atenent els circuits comercials del llibre i fent la distinció entre literatura canònica i de consum, clàssics i grans vendes.

Experiència personal, lectora i cultural i vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques.

Recomanació de lectures en suports variats i atenent a aspectes temàtics, formals i intertextuals.

**Subbloc 3.2. Lectura guiada de textos literaris: CE11**

Lectura guiada d'obres rellevants de la literatura catalana i espanyola, des de l'Edat Mitjana fins al segle XIX.

Els gèneres, els tòpics i els itineraris temàtics de les obres literàries i les seues característiques.

Informació biogràfica de les autores i dels autors de la tradició literària, vinculada a les obres i al context.

Estratègies d'interpretació de les obres literàries des del context sociohistòric i cultural en què estan inscrites.

Elements interns i externs de les obres, l'anàlisi i relació amb el sentit.

Relació de les obres amb altres disciplines artístiques, a partir dels temes tòpics i llenguatges.

Planificació i producció de textos literaris amb intenció literària, amb les estructures i components d'aquest tipus de textos amb models de referència.

Interpretació argumentada dels valors culturals, estètics i de gènere de textos i obres. Lectura amb perspectiva de

interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.

**CE10. Lectura autònoma**

1.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

1.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.

1.3. Compartir, amb acompanyament docent, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.

**CE11 Competència literària**

1.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.

1.2. Expressar conclusions i valoracions crítiques sobre obres que pertanyen a la literatura universal des de l'Antiguitat fins el segle XX, els seus components literaris, les característiques estilístiques i la relació contextual amb períodes estètics, a través de la recerca d'informació en fonts documentals fiables i diverses.

1.3. Produir textos amb intenció literària, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants.

1.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural.

**CE12. Reflexió i consciència lingüístiques**

1.1 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.

1.2 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.

gènere.

Manifestacions artístiques que representen continguts o recreacions d'obres literàries.

Lectura expressiva, dramatització i recitat de textos literaris  
Temes, gèneres i subgèneres, metallenguatge específic, estructura i estil, en la comunicació de l'experiència lectora.

|                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                         | 1.3 Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament integrat de diverses llengües per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat</b> | <p><b><u>Instruments de recollida d'informació</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>BLOCS DE SABERS BÀSIC: LLENGUA I ÚS, ESTRATÈGIES COMUNICATIVES, EDUCACIÓ LITERÀRIA</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Proves</li> <li>-Activitats escrites per desenvolupar sabers ús llengua i estratègies comunicatives concretes</li> <li>-Activitats en grup a classe, orals o escrites</li> <li>-L'enregistrament i la revisió de les produccions discursives usant estratègies textuais o sabers bàsics.</li> <li>-Les exposicions orals usant estratègies textuais o sabers bàsics.</li> <li>-Activitats orals per desenvolupar sabers bàsics</li> </ul> </li> <li>• <b>LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL:</b><br/>Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...</li> <li>• <b>LECTURES VOLUNTÀRIES:</b> Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...</li> <li>• <b>PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Enregistrament i la revisió de les produccions discursives</li> <li>-Exposicions orals</li> <li>-Audiovisuals proposats</li> <li>-Dossiers d'aprenentatge</li> <li>-L'observació directa del professorat de les actuacions i manifestacions de l'alumnat.</li> <li>-Treball a l'aula i presentació de tasques.</li> <li>-Tots els aspectes contemplats en el NOF del centre.</li> <li>-Mantenir complet el material al quadern de la matèria: rúbriques i posada en comú. Revisió professor/a.</li> </ul> </li> </ul> | <p><b><u>Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa</u></b></p> <p>La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.</p> <p>L'avaluació continua entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervinde, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.</p> <p>L'avaluació formativa va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'autoavaluació. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, s' inclourà una autoavaluació com a activitats de tancament.</p> <p>L'avaluació integradora permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.</p> <p>L'avaluació diferenciada ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.</p> <p>L'avaluació per competències implica adquirir els sabers</p> |

Respecte a les situacions d'avaluació, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

**LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL: 20%**

**Lectures voluntàries** ( sempre que s'haja aprovat la lectura prescriptiva) Puja fins a 1 punt extra.  
(Més d' una lectura per avaluació, per arribar al punt extra)

**Cada errada ortogràfica** descomptarà 0'05 fins a 3 punts.

**ORALITAT: 10%** (ús del valencià tant en classe com en les comunicacions amb la professora)

### **Criteris de qualificació competències clau**

| Comp<br>CLAU | CCL | CP | CMCT | CD | CPSAA | CC | CE | CCEC |
|--------------|-----|----|------|----|-------|----|----|------|
| 60%          | 40  | 10 | 0    | 10 | 10    | 5  | 5  | 20   |

### **Criteris de qualificació competències específiques**

|                  |         |             |         |         |     |             |             |             |     |              |              |          |
|------------------|---------|-------------|---------|---------|-----|-------------|-------------|-------------|-----|--------------|--------------|----------|
| Co<br>mp<br>Esp. | CE<br>1 | C<br>E<br>2 | CE<br>3 | CE<br>4 | CE5 | C<br>E<br>6 | C<br>E<br>7 | C<br>E<br>8 | CE9 | C<br>E<br>10 | C<br>E<br>11 | CE<br>12 |
|------------------|---------|-------------|---------|---------|-----|-------------|-------------|-------------|-----|--------------|--------------|----------|

|     |    |    |   |    |  |  |  |  |    |   |   |    |  |
|-----|----|----|---|----|--|--|--|--|----|---|---|----|--|
|     |    |    |   |    |  |  |  |  |    |   | 0 | 1  |  |
| 40% | 40 | 10 | 0 | 10 |  |  |  |  | 10 | 5 | 5 | 20 |  |

## Mesures de resposta educativa per a la inclusió

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquireisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant de finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, recursos sonors i audiovisuals, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos elaborats amb Kahoot!
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.

| Curs acadèmic: 2024-2025                      | 1r BATXILLERAT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Departament: VALENCIÀ |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial Decret 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes del batxillerat, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progresse en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <p>CCL: competència en comunicació lingüística CP: competència plurilingüe</p> <p>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</p> <p>CD: competència digital</p> <p>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</p> <p>CC: competència ciutadana</p> <p>CE: competència emprenedora</p> <p>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</p> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, concretar-les i adaptar-les al batxillerat, el Reial Decret 243/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                       |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).</p> <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p> <p>La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                       |

actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant i rebutjant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

#### **COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)**

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

#### **En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...**

CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua familiar o de les llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.

CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal i anteposant la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, per a fomentar la cohesió social.

### 1.1.1 Competències específiques

#### CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal (CE3, CE4, CE5 i CE6), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indistingibles de les competències en interacció (CE7) i mediació (CE8), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

La competència multilingüe i intercultural (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE3, CE4) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE5, CE6 i CE7) com a eines de reflexió interlingüística.

Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE10) i literària (CE11) com a font d'accés a altres cultures.

La lectura autònoma (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE4) i sovint amb la competència literària (CE11); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE5) i escrita (CE6) i la mediació (CE8) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

L'assoliment de la competència literària (CE11), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE3, CE4), així com també les d'expressió (CE5, CE6), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE7) i mediació (CE8) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1).

En batxillerat trobem tres noves competències amb entitat pròpia, que a l'ensenyament bàsic estan integrades en altres competències: Comunicació ètica (CE2), Gestió de la informació (CE9) i Reflexió i consciència lingüística (CE12). L'ús ètic del llenguatge i la consciència crítica dels missatges són competències transversals a la resta, que aprofundeixen en la qualitat de la comunicació. Un aprofundiment que també aporta la competència en reflexió i consciència lingüística (CE12) lligada als usos lingüístics i l'estudi de les estructures gramaticals, sobretot, des d'una perspectiva contrastiva i a partir de la competència plurilingüe (CE1).

#### Criteris d'avaluació

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cursos de batxillerat.

##### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

- 1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, usant nocions de sociolingüística.
- 1.2. Valorar la importància del coneixement i ús del valencià com a llengua

#### Sabers bàsics

##### **Bloc 1. Llengua i ús**

##### **Subbloc 1.1. Les llengües i els parlants CE1, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8**

Situació actual de les llengües al món. Desenvolupament sociohistòric i situació actual del català i de les llengües d'Espanya.

Varietats geogràfiques del català.

Prejudicis i estereotips lingüístics. Actituds lingüístiques i assertivitat.

pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu.

1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant les seues característiques principals en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.

1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de diversitat dialectal.

#### **CE 2. Competència de comunicació ètica**

1.1 Identificar i rebutjar, de manera autònoma i reflexiva, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

1.2 Fer servir un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits

personal, educatiu, social i professional.

1.3 Fer servir estratègies per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.

#### **CE 3. Competència en comprensió oral**

1.1. Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat, la seua fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

1.2. Aplicar estratègies variades per anara interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos analitzant la interacció entre els diferents codis.

1.3. Extreure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor

#### **CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal**

1.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

1.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de l'emissor, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura.

1.3. Valorar, de manera guiada, la forma i el contingut dels textos, la intenció de

Fenòmens de contacte de llengües: bilingüisme, plurilingüisme. Diglòssia. Drets lingüístics. Normalització lingüística. Sostenibilitat lingüística.

### **Bloc 2 Estratègies comunicatives**

#### **Subbloc 2.1. Sabers comuns: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8, CE12**

Estratègies de control metacognitiu de la competència plurilingüe (habilitats cognitivolingüístiques)

Estratègies per adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació; gèneres discursius de l'àmbit social i educatiu

Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori

#### **Subbloc 2.2 Alfabetització informacional: transversal a totes les CE**

Mitjans de comunicació en paper i digitals. Les xarxes socials. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa.

Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Etiqueta digital. Identitat digital personal.

Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.

Fonts d'informació de tipus acadèmic.

Fonts documentals de l'entorn: biblioteques i arxius locals i comarcals.

Eines digitals per a la gestió de continguts, el treball col·laboratiu i la comunicació. Tipus cercadors i el seu funcionament: índexs o directoris, motors de cerca, multicercadors.

#### **Subbloc 2.3 Reflexió sobre la llengua: Transversal a totes les CE**

L'expressió de la subjectivitat i objectivitat en textos. Adequació del registre a la situació de comunicació.

l' emissor i l' eficàcia dels procediments comunicatius usats.

**CE 5. Competència en expressió oral**

1.1. Produir discursos orals formals, de manera pautada, en diferents suports amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.

1.2. Planificar, assajar i avaluar, amb guia docent, discursos orals formals sobre temes d' interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.

1.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera eficaç, els elements prosòdics, recursos verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció del receptor.

Realitzar produccions orals formals, estructurades i recolzades pels recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i terminologia pròpia del tema.

**CE6. Competència en expressió escrita i multimodal**

1.1. Produir, de manera pautada, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interés social i cultural.

1.2. Utilitzar coneixements i estratègies, de forma puntualment guiada, per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d' estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i correcció ortogràfica i gramatical.

1.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar de manera recursiva durant el procés d'escriptura, utilitzant estratègies i recursos de consulta.

**CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal**

1.1. Interactuar oralment, de manera fluïda imitant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent servir, amb correcció, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.

1.2. Implicar-se activament amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.

1.3. Interactuar en textos escrits i multimodals de contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.

1.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica.

**CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal**

1.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic comprnent els diferents punt de vista, resumint la informació essencial, i

Cohesió: connectors, marcadors discursius i altres procediments lexicosemàntics i gramaticals.

Correcció lingüística i revisió ortotipogràfica i gramatical dels textos.

Ús de fonts terminològiques, manuals de consulta i de correctors, en suport analògic o digital.

Formes gramaticals i funcions sintàctiques.

**Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral**

G1. Comprensió oral: CE3, CE7, CE8

Valoració de la forma i el contingut del text.

G2. Expressió oral: CE5, CE7, CE8

Planificació, assaig, producció i revisió de textos orals i multimodals.

Trets discursius i lingüístics de l' oralitat formal.

Estratègies d' expressió oral: interpretació i ús d' elements de la comunicació no verbal.

Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. Prendre i cedir la paraula.

Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional

**Subbloc 2.5 Comprensió escrita: CE4, CE7, CE8**

Estratègies de lectura profunda o interpretativa i crítica de textos literaris i no literaris en entorns digitals i analògics

Valoració de la forma i del contingut del text.

**Subbloc 2.6 Expressió escrita i multimodal: CE6, CE7, CE8**

Estratègies del procés d'expressió escrita i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció/edició.

**Bloc 3 Lectura i literatura**

**Subbloc 3.1 Lectura autònoma: CE10**

Selecció d'obres rellevants, incloent-hi l'assaig general i el literari i les formes actuals de producció i consum cultural amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.

Funcionament dels circuits literaris i lectors en contextos presencials i virtuals. Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques.

Gustos lectors personals: guia i fonaments. Diversificació del corpus llegit, atenent els circuits comercials del llibre i fent la distinció entre literatura canònica i de consum, clàssics i grans vendes.

suggestint possibles vies d'actuació per a resoldre la situació.

1.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions no complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2), amb iniciativa i creativitat.

1.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.

1.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.

1.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2- L1 i L1-L2), fent-ho amb recursos i suports analògics i/o digitals.

#### **CE9 Competència de gestió de la informació**

1.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.

1.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.

1.3. Comunicar la informació prèviament localitzada, seleccionada, interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.

#### **CE10. Lectura autònoma**

1.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

1.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.

1.3. Compartir, amb acompanyament docent, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.

#### **CE11 Competència literària**

Experiència personal, lectora i cultural i vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques.

Recomanació de lectures en suports variats i atenent a aspectes temàtics, formals i intertextuals.

#### **Subbloc 3.2. Lectura guiada de textos literaris: CE11**

Lectura guiada d'obres rellevants de la literatura catalana i espanyola, des de l'Edat Mitjana fins al segle XIX.

Els gèneres, els tòpics i els itineraris temàtics de les obres literàries i les seues característiques.

Informació biogràfica de les autores i dels autors de la tradició literària, vinculada a les obres i al context.

Estratègies d'interpretació de les obres literàries des del context sociohistòric i cultural en què estan inscrites.

Elements interns i externs de les obres, l'anàlisi i relació amb el sentit.

Relació de les obres amb altres disciplines artístiques, a partir dels temes tòpics i llenguatges.

Planificació i producció de textos literaris amb intenció literària, amb les estructures i components d'aquest tipus de textos amb models de referència.

Interpretació argumentada dels valors culturals, estètics i de gènere de textos i obres. Lectura amb perspectiva de gènere.

Manifestacions artístiques que representen continguts o recreacions d'obres literàries.

Lectura expressiva, dramatització i recitat de textos literaris

Temes, gèneres i subgèneres, metallenguatge específic, estructura i estil, en la comunicació de l'experiència lectora.

1.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.

1.2. Expressar conclusions i valoracions crítiques sobre les obres des de l'Edat mitjana segle XIX, els seus components literaris, les característiques estilístiques i la relació contextual amb períodes estètics, a través de la recerca d'informació en fonts documentals fiables i diverses.

1.3. Produir textos amb intenció literària, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants.

1.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural.

#### **CE12. Reflexió i consciència lingüístiques**

1.1 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.

1.2 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.

1.3 Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament integrat de diverses llengües per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.

### 1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

#### Instruments de recollida d'informació

- **BLOCS DE SABERS BÀSIC: LLENGUA I ÚS, ESTRATÈGIES COMUNICATIVES, EDUCACIÓ LITERÀRIA**

- Proves
- Activitats escrites per desenvolupar sabers ús llengua i estratègies comunicatives concretes
- Activitats en grup a classe, orals o escrites
- L'enregistrament i la revisió de les produccions discursives usant estratègies textuais o sabers bàsics.
- Les exposicions orals usant estratègies textuais o sabers bàsics.
- Activitats orals per desenvolupar sabers bàsics

- **LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL:**

Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...

- **LECTURES VOLUNTÀRIES:** Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...

- **PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD**

- Enregistrament i la revisió de les produccions discursives
- Exposicions orals
- Audiovisuals proposats
- Dossiers d'aprenentatge
- L'observació directa del professorat de les actuacions i manifestacions dels alumnes.
- Treball a l'aula i presentació de tasques.
- Tots els aspectes contemplats en el NOF del centre.
- Mantenir complet el material al quadern de la matèria: rúbriques i posada en comú. Revisió professor/a.

- **PROVA ORAL (B2-C1)**

*Rúbriques*

#### Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

L'avaluació continua entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet interindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

L'avaluació formativa va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'autoavaluació. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Accés 1 de Bromera inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

L'avaluació integradora permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

L'avaluació diferenciada ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

L'avaluació per competències implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les situacions d'avaluació, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-

aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

QUALIFICACIÓ QUALITATIVA: rúbriques d'avaluació

QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA: a partir dels instruments d'avaluació. Les mesures específiques s'han pogut agrupar per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

| BLOC                                                                  | CE                                                                                                                                                                              | Percentatge de la nota                      |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>Bloc 1. Llengua i ús</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>                   |                                                                                                                                                                                 |                                             |
| Multilingüisme, interculturalitat, reflexió i consciència lingüística | CE1. Competència multilingüe i intercultural<br>CE12. Reflexió i consciència lingüístiques                                                                                      | <b>20%</b>                                  |
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>      |                                                                                                                                                                                 |                                             |
| Comunicació oral                                                      | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE3. Competència en comprensió oral<br>CE5. Competència en expressió oral<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal | <b>30%</b><br><br>(PROVA ORAL (B2-C1): 10%) |

|                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                                                        | CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal                                                                                                                                                                                                                    |            |
| Comunicació escrita                                                                                                    | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE4. Competència en comprensió escrita i multimodal<br>CE6. Competència en expressió escrita i multimodal<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal<br>CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal | <b>30%</b> |
| Gestió de la informació<br><b>PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD</b>                                                          | CE9. Competència de gestió de la informació                                                                                                                                                                                                                                | <b>5%</b>  |
| Competència d'aprendre a aprendre i competència d'iniciativa personal i autònoma<br><b>PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD</b> | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE4. Competència en comprensió escrita i multimodal<br>CE6. Competència en expressió escrita i multimodal<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal                                                            | <b>5%</b>  |

|                                                                                      |                                                               |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                      | CE8. Competència en<br>mediació oral, escrita<br>i multimodal |            |
| <b>Bloc 3. Lectura i literatura</b>                                                  |                                                               |            |
| Competència<br>lectora i literària<br><b>LECTURA<br/>PRESCRIPTIVA<br/>TRIMESTRAL</b> | CE10. Lectura<br>autònoma<br>CE11. Competència<br>literària   | <b>10%</b> |

**Lectures voluntàries** ( sempre que s'haja aprovat la lectura prescriptiva) Puja fins a 1 punt extra.  
(Una lectura per avaluació)

**Cada errada ortogràfica** descomptarà 0'05p fins a 3 punts.

**PROVA ORAL (B2-C1):**

*Es faran distintes proves orals adequades al nivell establert al MECR (Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües)*

**Mesures de resposta  
educativa per a la inclusió**

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquireisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant de finalitat les tasques que es proposen.

- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita *Accés*: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos elaborats amb Kahoot!
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.

## PROPOSTA PEDAGÒGICA DE DEPARTAMENT. EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

| Curs acadèmic:                                | 1r d'ESO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Departament: VALENCIÀ. LLENGUA I LITERATURA |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial Decret 217/2022, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínims de l'Educació Secundària obligatòria, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progrés en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugua progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>CCL: competència en comunicació lingüística</li> <li>CP: competència plurilingüe</li> <li>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</li> <li>CD: competència digital</li> <li>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</li> <li>CC: competència ciutadana</li> <li>CE: competència emprenedora</li> <li>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</li> </ul> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                                             |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).</p> <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p> <p>La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                             |

com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

#### **COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)**

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

#### **En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

### 1.1.1 Competències específiques

#### CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

**Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal** (CE2, CE3, CE4, CE5), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indestruïbles de les competències en interacció (CE6) i mediació (CE7), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

**La competència multilingüe i intercultural** (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE2, CE3) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE4, CE5 i CE6) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE8) i literària (CE9) com a font d'accés a altres cultures.

**La lectura autònoma** (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE2) i sovint amb la competència literària (CE9); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE4) i escrita (CE5) i la mediació (CE7) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

**L'assoliment de la competència literària** (CE9), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE2, CE3), així com també les d'expressió (CE4, CE5), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE6) i mediació (CE7) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1)

#### Criteris d'avaluació

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria estableix quins són els nivells mínims al finalitzar l'etapa.

#### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

1.1 Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, identificant nocions bàsiques de les llengües i contrastant algunes característiques en discursos orals, escrits i multimodals.

1.2 Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

1.3 Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant algunes de les seues característiques en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.

1.4 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la

#### Sabers bàsics

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, organitza els sabers bàsics de la matèria Valencià: Llengua i Literatura en els següents blocs i subblocs.

#### **Bloc 1. Llengua i ús**

Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn.

Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món.

Les llengües d'Espanya.

Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya.

Reflexió interlingüística.

Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los.

diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.

1.5 Reflexionar i exemplificar, amb certa autonomia, aspectes del funcionament de les llengües, a partir de l'observació, la comparació entre aquestes i la manipulació de paraules, oracions i textos de distintes llengües, fent ús del metallenguatge.

### **CE2. Competència en comprensió oral i multimodal**

2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social i educatiu, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.

2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements ajustats a diferents àmbits del coneixement.

2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, i dels elements no verbals, i valorar el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

### **CE3. Competència en comprensió escrita i multimodal**

3.1. Llegir, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'anàlisi dels elements formals i de contingut propis del nivell educatiu, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

3.2. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtindre informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura i algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, amb progressiva autonomia, de l'àmbit personal, social i educatiu.

3.5. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació de fonts de caràcter general, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts.

Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.  
Expressions idiomàtiques de la llengua.

## **Bloc 2: Estratègies comunicatives**

### **2.1 Sabers comuns**

Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de Comunicació i elements no verbals de la comunicació.

Tipologies textuais i gèneres discursius.

Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació.

Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.

Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.

### **2.2 Alfabetització informacional**

Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.

Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos iconicoverbals i multimodals.

Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: notes, esquemes, mapes conceptuals, resums, etc.

Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats, amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinença.

Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses

Ús de models per a analitzar, valorar, reorganitzar i sintetitzar la informació en esquemes propis.

Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.

Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals.

Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.

### **2.3 Reflexió sobre la llengua**

La implicació de l'emissor en els textos.

Adequació del registre a la situació de comunicació.

Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.

Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat

#### **CE4. Competència en expressió oral**

4.1. Produir, amb progressiva autonomia, discursos orals sobre diferents àmbits del coneixement, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu, amb adequació i coherència, fent ús de connectors i aportant el seu propi punt de vista.

4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació correcta i una entonació adequada, utilitzant els elements prosòdics i els recursos no verbals adequats que reforcen el discurs i utilitzant diferents suports.

4.3. Efectuar produccions orals amb un registre estàndard, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari precís i ajustat a la norma, mostrant un bon domini lingüístic i morfosintàctic i reflexionant sobre la llengua i el seu ús.

4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera progressivament autònoma, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, avaluant-ne la fiabilitat, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

#### **CE5. Competència en expressió escrita i multimodal**

5.1. Produir, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció, utilitzant elements de cohesió variats.

5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera progressivament autònoma, els possibles usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.

5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i amb ajuda puntual del professorat, i incorporant progressivament metallenguatge, els coneixements lingüístics, textuals i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.

5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, amb progressiva autonomia, durant el procés d'escriptura, mitjançant estratègies gradualment complexes.

#### **CE6. Competència en interacció oral, escrita i multimodal**

6.1. Interactuar oralment, amb progressiva autonomia, sobre coneixements ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de diferents suports.

6.2. Identificar i rebutjar, amb ajuda puntual, els usos discriminadors i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

6.3. Utilitzar, amb ajuda puntual, estratègies per a la gestió dialogada de conflictes

abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).

Ús coherent de les formes verbals en els textos.

Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions

Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.

Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.

Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.

Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.

Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.

Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.

La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.

Formes gramaticals i funcions sintàctiques.

Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple.

Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.

Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.

Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.

Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

#### **2.4 Comunicació i interacció oral**

##### **G1 Comprensió oral**

Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant.

Valoració de la forma i el contingut del text.

##### **G2 Expressió oral**

Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal.

Adequació a l'audiència i al temps d'exposició.

Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals.

Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.

Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

##### **G3 Interacció oral**

Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.

Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.

en l'àmbit personal, educatiu i social.

6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals de manera asíncrona i síncrona amb progressiva autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges cohesionats, coherents i adequats amb un vocabulari precís i no discriminatori.

#### **CE7. Competència en mediació oral, escrita i multimodal**

7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social i educatiu.

7.2. Comprendre, comunicar i descriure textos de complexitat mitjana en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

7.3. Seleccionar i aplicar, de manera progressivament autònoma, estratègies de simplificació i adaptació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

#### **CE8. Competència en lectura autònoma**

8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionant, amb progressiva autonomia, els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i de les experiències lectores.

8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.

#### **CE9. Competència literària**

9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, amb progressiva autonomia i en contextos socioculturals pròxims, tenint en compte els interessos de l'alumne.

9.2. Interpretar la informació rellevant dels textos literaris, de les obres completes, i aportar conclusions de manera reflexiva.

9.3. Establir, de manera guiada, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.

9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos

Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional.

#### **2. 5 Comprensió escrita**

Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.

Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.

Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.

Valoració de la forma i el contingut del text.

#### **2.6 Expressió escrita i multimodal**

Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.

Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.

Presentació cuidada de les produccions escrites.

Elements gràfics i paratextuals.

Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.

### **Bloc 3: Lectura i literatura**

#### **3.1 Hàbit lector**

Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos.

Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura.

Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits

Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector. Participació en actes culturals.

Estratègies per a la recomanació de les lectures.

#### **3.2 Literatura**

Obres rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguen la presència d'autores i autors.

Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries.

Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics.

|                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                | <p>retòrics i el metallenguatge literari, amb suport puntual del professorat.</p> <p>9.5. Crear textos literaris senzills dels gèneres bàsics (contes, dramatitzacions, poemes, cançons...) aplicant els recursos literaris bàsics adequats, amb progressiva autonomia.</p> <p>9.6. Participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals partint de models.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries.</p> <p>Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges.</p> <p>Estratègies, models i pautes per a l'expressió de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris. Lectura amb perspectiva de gènere.</p> <p>Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.</p> <p>Planificació i creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat</b></p> | <p><b><u>Instruments de recollida d'informació</u></b></p> <p>Quant als instruments d'avaluació, és fonamental tindre en compte el progrés de cada alumne i alumna. L'avaluació valorarà les habilitats socials i les competències clau desenvolupades per l'estudiant durant el curs, i tindrà en compte, entre altres aspectes, les característiques de l'alumne o alumna (nivell acadèmic inicial, habilitats digitals prèvies, competència lingüística de partida...), els recursos de què disposa (econòmics, accés a la tecnologia...) o el tipus de continguts que s'han de treballar.</p> <p>Per tot això, els instruments d'avaluació del llibre i de les activitats i de les situacions d'aprenentatge proposades pel professorat són variats, s'adapten a les característiques de cada alumne i alumna i atenen a la diversitat de l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>BLOCS DE SABERS BÀSIC: LLENGUA I ÚS, ESTRATÈGIES COMUNICATIVES , EDUCACIÓ LITERÀRIA</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Proves.</li> <li>- Activitats escrites per desenvolupar els sabers d'ús de llengua i estratègies comunicatives concretes.</li> <li>- Activitats en grup a classe, orals o escrites.</li> <li>- L'enregistrament i la revisió de les produccions discursives usant estratègies textuais o sabers bàsics.</li> <li>- Les exposicions orals usant estratègies textuais o sabers bàsics.</li> <li>- Activitats orals per desenvolupar els sabers bàsics.</li> </ul> </li> <li>• <b>LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...</li> </ul> </li> </ul> | <p><b><u>Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa</u></b></p> <p>La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.</p> <p><b>L'avaluació continua</b> entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervinde, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.</p> <p><b>L'avaluació formativa</b> va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'<b>autoavaluació</b>. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.</p> <p><b>L'avaluació integradora</b> permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.</p> <p><b>L'avaluació diferenciada</b> ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.</p> |

- **LECTURES VOLUNTÀRIES:**
  - Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...
- **PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD**
  - Enregistrament i revisió de les produccions discursives.
  - Exposicions orals.
  - Audiovisuals proposats.

**L'avaluació per competències** implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

QUALIFICACIÓ QUALITATIVA: rúbriques d'avaluació.

QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA: a partir dels instruments d'avaluació. Les mesures específiques s'han pogut agrupar per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

| BLOC                                                                           | CE                                                 | Percentatge<br>de la nota |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>Bloc 1. Llengua i ús</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>                            |                                                    |                           |
| Multilingüisme,<br>interculturalitat,<br>reflexió i consciència<br>lingüística | CE1. Competència<br>multilingüe i<br>intercultural | <b>20%</b>                |
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>               |                                                    |                           |

|                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                     |                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Comunicació oral                                                                                                           | CE2. Comprensió oral i multimodal<br>CE4. Comunicació oral<br>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal<br>CE7. Mediació oral, escrita i multimodal                                                                                | <b>30%</b><br><b>10% oral</b> |
| Comunicació escrita                                                                                                        | CE3. Comprensió escrita i multimodal<br>CE5. Expressió escrita i multimodal<br>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal<br>CE7. Mediació oral, escrita i multimodal                                                               | <b>30%</b>                    |
| Competència d'aprendre a aprendre i competència d'iniciativa personal i autònoma<br><br><b>PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD</b> | CE2. Comprensió oral i multimodal<br>CE3. Comprensió escrita i multimodal<br>CE4. Comunicació oral<br>CE5. Expressió escrita i multimodal<br>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal<br>CE7. Mediació oral, escrita i multimodal | <b>20%</b>                    |
| <b>Bloc 3. Lectura i literatura</b>                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                     |                               |
| Competència lectora i literària<br><b>LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL</b>                                                  | CE8. Lectura autònoma<br>CE9. Competència literària                                                                                                                                                                                 | <b>10%</b>                    |

**Lectures voluntàries** ( sempre que s'haja aprovat la lectura prescriptiva)  
Puja fins a 1 punt extra.

(Una lectura per avaluació)

**Cada errada ortogràfica** descomptarà 0'05 fins a 2 punts.

### Mesures de resposta educativa per a la inclusió

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquirisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita Accés: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos elaborats amb Kahoot!
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.

### Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut

Les aules són un reflex de la diversitat de la societat actual i de les diferències pròpies dels individus que integren els diferents col·lectius. El reconeixement de la diversitat en les habilitats i les expectatives dels alumnes i de les alumnes constitueix un principi fonamental que ha de regir l'acció educativa en l'ensenyament bàsic, la finalitat del qual és assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes davant de l'educació, i posar els mitjans per a evitar el fracàs escolar i el risc d'abandonament del sistema educatiu.

L'atenció a la diversitat ha de ser entesa com el conjunt d'actuacions educatives adreçades a donar resposta a les diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions i interessos, situacions socials, culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Aquestes mesures han d'orientar-se a assolir els objectius i les competències establides per a l'Educació Secundària Obligatoria i s'han de regir pels principis de qualitat, equitat i igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió escolar, igualtat entre dones i homes, no-discriminació, flexibilitat, accessibilitat i disseny universal, i cooperació de la comunitat educativa.

La matèria de Valencià: Llengua i Literatura té com a eix constructiu bàsic en aquest curs el reconeixement de la diversitat de l'alumnat, i la integració de mesures, metodologies i components que permeten al professorat abordar amb garanties la diversitat de les seues aules. Aquest pla d'atenció a la diversitat

es concreta en diferents components:

Hi ha l'alumnat amb un nivell normal de l'ESO, però també bastants alumnes que hi accedeixen amb deficiències en el domini de la redacció adequada, cohesionada i coherent de textos, i sobretot amb un nivell ortogràfic baix o molt baix. Pensem que l'alumnat ha patit les conseqüències educatives de la pandèmia; també que s'incorpora al Centre alumnat provinents de diferents centres. En alguns grups, hi ha un perfil d'alumnat concret amb necessitats específiques i, des d'aquest curs, s'ha creat l'aula PDC, un desdoblament d'aquesta. És un grup reduït d'alumnat. L'aula està pensada per alumnat que li costa assolir els coneixements mínims i que necessita més temps per aconseguir els objectius. En aquest nivell es treballa per àmbits i se seguirà en alguns casos el llibre de text, però l'alumnat rebrà també un reforç basat en fulls de repàs de conceptes gramaticals i ortogràfics, però sobretot d'expressió oral i escrita. L'objectiu és que l'alumnat de nivell baix s'incorpore en 4<sup>th</sup> d'ESO al nivell normal de la classe. Es revisa cada trimestre si l'alumnat continuarà el pròxim any en un programa com aquest o si s'incorpora a l'aula ordinària. En el cas que hi haja algun alumne/a Nouvingut i que haja d'aprendre de zero Valencià, el professorat decidirà si va a l'aula de Nouvinguts a l'hora de l'assignatura o es queda a classe treballant el material adaptat a les seues circumstàncies.

| Curs acadèmic: 2024-2025                      | 2n BATXILLERAT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Departament: VALENCIÀ |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial decret 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes del batxillerat, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progresse en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <p>CCL: competència en comunicació lingüística</p> <p>CP: competència plurilingüe</p> <p>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</p> <p>CD: competència digital</p> <p>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</p> <p>CC: competència ciutadana</p> <p>CE: competència emprenedora</p> <p>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</p> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, concretar-les i adaptar-les al batxillerat, el Reial decret 243/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria. Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, són fonamentals la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).</p> |                       |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p> <p>La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                       |

actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant i rebutjant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

#### **COMPETÈNCIA PLURLINGÜE (CP)**

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

#### **En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...**

CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua familiar o de les llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori

lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.

CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal i anteposant la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, per a fomentar la cohesió social.

### 1.1.1 Competències específiques

#### CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal (CE3, CE4, CE5 i CE6), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indistingibles de les competències en interacció (CE7) i mediació (CE8), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

La competència multilingüe i intercultural (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE3, CE4) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE5, CE6 i CE7) com a eines de reflexió interlingüística.

Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE10) i literària (CE11) com a font d'accés a altres cultures.

La lectura autònoma (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE4) i sovint amb la competència literària (CE11); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE5) i escrita (CE6) i la mediació (CE8) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

L'assoliment de la competència literària (CE11), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE3, CE4), així com també les d'expressió (CE5, CE6), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE7) i mediació (CE8) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1).

En batxillerat trobem tres noves competències amb entitat pròpia, que a l'ensenyament bàsic estan integrades en altres competències: Comunicació ètica (CE2), Gestió de la informació (CE9) i Reflexió i consciència lingüística (CE12). L'ús ètic del llenguatge i la consciència crítica dels missatges són competències transversals a la resta, que aprofundeixen en la qualitat de la comunicació. Un aprofundiment que també aporta la competència en reflexió i consciència lingüística (CE12) lligada als usos lingüístics i l'estudi de les estructures gramaticals, sobretot, des d'una perspectiva contrastiva i a partir de la competència plurilingüe (CE1).

#### Criteris d'avaluació

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cursos de batxillerat.

#### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, usant nocions de sociolingüística.

1.2. Valorar la importància del coneixement i ús del valencià com a llengua pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu en les diferents situacions comunicatives de

#### Sabers bàsics

#### **Bloc 1. Llengua i ús. Les llengües i els parlants**

#### **Subbloc 1.1. Les llengües i els parlants CE1, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8**

Situació actual de les llengües al món. Desenvolupament sociohistòric i situació actual del català i de les llengües d'Espanya.

Varietats geogràfiques del català.

Prejudicis i estereotips lingüístics. Actituds lingüístiques i assertivitat.

l'àmbit personal, social i educatiu.

1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant les seues característiques principals en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.

1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de diversitat dialectal.

#### **CE 2. Competència de comunicació ètica**

1.1 Identificar i rebutjar, de manera autònoma i reflexiva, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

1.2 Fer servir un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits

personal, educatiu, social i professional.

1.3 Fer servir estratègies per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.

#### **CE 3. Competència en comprensió oral**

1.1. Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat, la seua fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

1.2. Aplicar estratègies variades per anar a interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos analitzant la interacció entre els diferents codis.

1.3. Extreure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor

#### **CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal**

1.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

1.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de l'emissor, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura.

1.3. Valorar, de manera guiada, la forma i el contingut dels textos, la intenció de l'emissor i l'eficàcia dels procediments comunicatius usats.

Fenòmens de contacte de llengües: bilingüisme, plurilingüisme. Diglòssia. Drets lingüístics. Normalització lingüística. Sostenibilitat lingüística.

### **Bloc 2 Estratègies comunicatives**

#### **Subbloc 2.1. Sabers comuns: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8, CE12**

Estratègies de control metacognitiu de la competència plurilingüe (habilitats cognitivolingüístiques)

Estratègies per adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació; gèneres discursius de l'àmbit social i educatiu

Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.

#### **Subbloc 2.2 Alfabetització informacional: transversal a totes les CE**

Mitjans de comunicació en paper i digitals. Les xarxes socials  
Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa.

Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Etiqueta digital. Identitat digital personal.

Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.

Fonts d'informació de tipus acadèmic.

Fonts documentals de l'entorn: biblioteques i arxius locals i comarcals.

Eines digitals per a la gestió de continguts, el treball col·laboratiu i la comunicació. Tipus cercadors i el seu funcionament: índexs o directoris, motors de cerca, multicercadors.

#### **Subbloc 2.3 Reflexió sobre la llengua: Transversal a totes les CE**

#### **CE 5. Competència en expressió oral**

1.1. Produir discursos orals formals, de manera pautaada, en diferents suports amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.

1.2. Planificar, assajar i avaluar, amb guia docent, discursos orals formals sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.

1.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera eficaç, els elements prosòdics, recursos verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció del receptor.

Realitzar produccions orals formals, estructurades i recolzades pels recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i terminologia pròpia del tema.

#### **CE6. Competència en expressió escrita i multimodal**

1.1. Produir, de manera pautaada, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interès social i cultural.

1.2. Utilitzar coneixements i estratègies, de forma puntualment guiada, per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i correcció ortogràfica i gramatical.

1.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar de manera recursiva durant el procés d'escriptura, utilitzant estratègies i recursos de consulta.

#### **CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal**

1.1. Interactuar oralment, de manera fluïda i mitjançant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent servir, amb correcció, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.

1.2. Implicar-se activament amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.

1.3. Interactuar en textos escrits i multimodals de contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.

1.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica.

#### **CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal**

1.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic comprenent els diferents punts de vista, resumint la informació essencial, i suggerint possibles vies d'actuació per a resoldre la situació.

L'expressió de la subjectivitat i objectivitat en textos.

Adequació del registre a la situació de comunicació.

Cohesió: connectors, marcadors discursius i altres

procediments lexicosemàntics i gramaticals.

Correcció lingüística i revisió ortotipogràfica i gramatical dels textos.

Ús de fonts terminològiques, manuals de consulta i de correctors, en suport analògic o digital.

Formes gramaticals i funcions sintàctiques.

#### **Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral**

G1. Comprensió oral: CE3, CE7, CE8

Valoració de la forma i el contingut del text.

G2. Expressió oral: CE5, CE7, CE8

Planificació, assaig, producció i revisió de textos orals i multimodals.

Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.

Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. Prendre i cedir la paraula.

Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional.

#### **Subbloc 2.5 Comprensió escrita: CE4, CE7, CE8**

Estratègies de lectura profunda o interpretativa i crítica de

textos literaris i no literaris en entorns digitals i analògics

Valoració de la forma i del contingut del text.

#### **Subbloc 2.6 Expressió escrita i multimodal: CE6, CE7, CE8**

Estratègies del procés d'expressió escrita i multimodal:

planificació, textualització, revisió i correcció/edició.

### **Bloc 3 Lectura i literatura**

#### **Subbloc 3.1 Lectura autònoma: CE10**

Selecció d'obres rellevants, incloent-hi l'assaig general i el literari i les formes actuals de producció i consum cultural amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.

Funcionament dels circuits literaris i lectors en contextos presencials i virtuals. Utilització autònoma de tota mena de biblioteques.

1.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2), amb iniciativa i creativitat.

1.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.

1.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.

1.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2- L1 i L1-L2), fent-ho amb recursos i suports analògics i/o digitals.

#### **CE9 Competència de gestió de la informació**

1.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.

1.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.

1.3. Comunicar la informació prèviament localitzada, seleccionada, interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.

#### **CE10. Lectura autònoma**

1.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

1.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.

1.3. Compartir, amb acompanyament docent, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.

#### **CE11 Competència literària**

1.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels

Gustos lectors personals: guia i fonaments. Diversificació del corpus llegit, atenent els circuits comercials del llibre i fent la distinció entre literatura canònica i de consum, clàssics i grans vendes.

Experiència personal, lectora i cultural i vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques.

Recomanació de lectures en suports variats i atenent a aspectes temàtics, formals i intertextuals.

#### **Subbloc 3.2. Lectura guiada de textos literaris: CE11**

Lectura guiada d'obres rellevants de la literatura catalana i espanyola, des del segle XIX fins a l'actualitat.

Els gèneres, els tòpics i els itineraris temàtics de les obres literàries i les seues característiques.

Informació biogràfica de les autores i dels autors de la tradició literària, vinculada a les obres i al context.

Estratègies d'interpretació de les obres literàries des del context sociohistòric i cultural en què estan inscrites.

Elements interns i externs de les obres, l'anàlisi i relació amb el sentit.

Relació de les obres amb altres disciplines artístiques, a partir dels temes tòpics i llenguatges.

Planificació i producció de textos literaris amb intenció literària, amb les estructures i components d'aquest tipus de textos amb models de referència.

Interpretació argumentada dels valors culturals, estètics i de gènere de textos i obres. Lectura amb perspectiva de gènere.

Manifestacions artístiques que representen continguts o recreacions d'obres literàries.

Lectura expressiva, dramatització i recitat de textos literaris. Temes, gèneres i subgèneres, metallenguatge específic, estructura i estil, en la comunicació de l'experiència lectora.

elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.

1.2. Expressar conclusions i valoracions crítiques sobre les obres des del segle XIX fins a l'actualitat, els seus components literaris, les característiques estilístiques i la relació contextual amb períodes estètics, a través de la recerca d'informació en fonts documentals fiables i diverses.

1.3. Produir textos amb intenció literària, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants.

1.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural.

#### **CE12. Reflexió i consciència lingüístiques**

1.1 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.

1.2 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.

1.3 Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament integrat de diverses llengües per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.

### 1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

#### Instruments de recollida d'informació

- **BLOCS DE SABERS BÀSIC: LLENGUA I ÚS, ESTRATÈGIES COMUNICATIVES I EDUCACIÓ LITERÀRIA.**

- Activitats treballades a partir del llibre de text.
- Presa d'apunts dels continguts explicats a classe.
- Treballs en equips cooperatius.
- Tertúlies literàries.
- Treballs individuals.
- Activitats d'expressió oral.
- Proves.

- **LECTURES PRESCRIPTIVES TRIMESTRALS:**

Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler... Les lectures prescriptives seran les següents: RODOREDÀ, Mercè. *La plaça del Diamant*. Club Editor./ FUSTER, Joan. *Diccionari per a ociosos*. Educació 62. /ESTELLÉS, V.A. *Llibre de meravelles*. Poesia 3i4./ SIRERA, Rodolf. *El verí del teatre*. Educació 62.

- **LECTURES VOLUNTÀRIES:** Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...

- **PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD**

- Enregistrament i la revisió de les produccions discursives
- Exposicions orals
- Audiovisuals proposats
- Dossiers d'aprenentatge
- L'observació directa del professorat de les actuacions i manifestacions dels alumnes.
- Treball a l'aula i presentació de tasques.
- Tots els aspectes contemplats en el NOF del centre.
- Mantenir complet el material al quadern de la matèria: rúbriques i posada en comú. Revisió professor/a.

- **PROVA ORAL (C1)**

- Rúbriques.

#### Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

L'avaluació contínua entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet interindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

L'avaluació formativa va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'autoavaluació. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Accés 1 de Bromera inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

L'avaluació integradora permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

L'avaluació diferenciada ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

L'avaluació per competències implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per a enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les situacions d'avaluació, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-

aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

QUALIFICACIÓ QUALITATIVA: rúbriques d'avaluació

QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA: a partir dels instruments d'avaluació. Les mesures específiques s'han pogut agrupar per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

| BLOC                                                                  | CE                                                                                                                                                                              | Percentatge de la nota                   |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| <b>Bloc 1. Llengua i ús</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>                   |                                                                                                                                                                                 |                                          |
| Multilingüisme, interculturalitat, reflexió i consciència lingüística | CE1. Competència multilingüe i intercultural<br>CE12. Reflexió i consciència lingüístiques                                                                                      | <b>20%</b>                               |
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>      |                                                                                                                                                                                 |                                          |
| Comunicació oral                                                      | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE3. Competència en comprensió oral<br>CE5. Competència en expressió oral<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal | <b>30%</b><br><br>(PROVA ORAL (C1): 10%) |

|                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                                                        | CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal                                                                                                                                                                                                                    |            |
| Comunicació escrita                                                                                                    | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE4. Competència en comprensió escrita i multimodal<br>CE6. Competència en expressió escrita i multimodal<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal<br>CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal | <b>30%</b> |
| Gestió de la informació<br><b>PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD</b>                                                          | CE9. Competència de gestió de la informació                                                                                                                                                                                                                                | <b>5%</b>  |
| Competència d'aprendre a aprendre i competència d'iniciativa personal i autònoma<br><b>PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD</b> | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE4. Competència en comprensió escrita i multimodal<br>CE6. Competència en expressió escrita i multimodal<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal                                                            | <b>5%</b>  |

|                                                                                      |                                                               |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                      | CE8. Competència en<br>mediació oral, escrita<br>i multimodal |            |
| <b>Bloc 3. Lectura i literatura</b>                                                  |                                                               |            |
| Competència<br>lectora i literària<br><b>LECTURA<br/>PRESCRIPTIVA<br/>TRIMESTRAL</b> | CE10. Lectura<br>autònoma<br>CE11. Competència<br>literària   | <b>10%</b> |

**Lectures voluntàries** ( sempre que s'haja aprovat la lectura prescriptiva) Puja fins a 1 punt extra.  
(Una lectura per avaluació)

**Les errades ortogràfiques i gramaticals** descomptaran nota de les proves escrites d'acord amb els criteris de la Comissió coordinadora de les Proves d'Accés a la Universitat.

**PROVA ORAL (C1):**

*Es faran distintes proves orals adequades al nivell establert al MECR (Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües)*

**Mesures de resposta  
educativa per a la inclusió**

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquireisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat seran NESE de nivell II i III, com per exemple:

- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant de finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita *Accés*: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web...
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.
- Mesures d'accés proposades d'acord amb els criteris de la Comissió coordinadora de les Proves d'Accés a la Universitat 2024/ 2025: dislèxia, augment del temps en la realització de les proves en alumnat TDH, etc.

| Curs acadèmic: 2024-2025   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Departament: Valencià: Llengua i Literatura |        |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--------|
| Matèria                    | Valencià: Llengua i Literatura                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Nivell                                      | 2n ESO |
| 1. INTRODUCCIÓ             | Els principis pedagògics del perfil d'eixida de l'etapa també involucren directament la matèria de Valencià: Llengua i Literatura pel que fa a la correcta expressió oral i escrita, la comprensió lectora, l'hàbit lector, la comunicació audiovisual i la creativitat. A més, en el cas de la nostra matèria, al final de l'etapa l'alumnat haurà d'haver adquirit els elements bàsics de la cultura, això és, els aspectes humanístics i els artístics.                                                                                                                                                                                            |                                             |        |
| 2. CONTEXTUALITZACIÓ       | 'Valencià: llengua i literatura' s'imparteix en tots els nivells de l'etapa i és una matèria obligatòria ja que el centre es troba en un territori de predomini lingüístic valencià. No obstant això, tot i que tant a Sagunt com a la resta dels altres pobles comarca hi ha una forta presència del valencià, aquest no és el cas del Port de Sagunt degut la immigració castellanoparlant produïda des de mitjans del s. XX. Així doncs, la major part l'alumnat que arriba centre des de la primària té un coneixement de la llengua precari i rarament l'usen fora del context escolar.                                                          |                                             |        |
| 3. OBJECTIUS DE LA MATÈRIA | La matèria 'Valencià: llengua i literatura' és fonamental per assolir els objectius de l'etapa de l'ESO. Concloure l'etapa l'alumnat ha de ser capaç de comprendre i expressar-se amb correcció oralment i per escrit, produir i interpretar textos i missatges complexos, desenvolupar l'hàbit lector i iniciar-se en l'estudi de la literatura.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                             |        |
| 4. CONCRECIÓ CURRICULAR    | <p>El Reial Decret 217/2022, que estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes de l'Educació Secundària Obligatòria, estableix que per a complir les finalitats de l'etapa l'alumnat progressa mitjançant el desenvolupament de les competències que, d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic, ha d'haver assolit en acabar els quatre cursos que conformen la secundària obligatòria.</p> <p>El perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha estat dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relatiu a l'assumpció de les competències clau que possibilita l'aprenentatge permanent i continuat de l'alumnat.</p> |                                             |        |

A més, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU plantegen que per a superar amb èxit l'educació secundària obligatòria l'alumnat ha de ser capaç d'activar els aprenentatges que li permetran respondre als desafiaments als que haurà de fer front al llarg de la vida. Per tant, es tracta de desenvolupar la capacitat de mobilitzar continguts, habilitats i actituds amb la finalitat de poder actuar davant les necessitats que conformen la realitat i tindre ferramentes per a solucionar-les. Així doncs, per a progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu, l'alumnat ha d'assolir el desenvolupament de les **competències clau**, cosa que permetrà fer front als principals reptes i desafiaments tant globals com locals.

| COMPETÈNCIA CLAU                                                 | APORTACIÓ A LA MATÈRIA |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>CCL:</b> Competència comunicació lingüística                  | 60%                    |
| <b>CCP:</b> Competència plurilingüe                              | 10%                    |
| <b>CMCT:</b> Competència matemàtica, ciència i tecnologia        |                        |
| <b>CD:</b> Competència digital                                   | 10%                    |
| <b>CPSAA:</b> Competència personal, social i aprendre a aprendre | 5%                     |
| <b>CC:</b> Competència ciutadana                                 | 5%                     |
| <b>CE:</b> Competència emprenedora                               | 5%                     |
| <b>CCEC:</b> Competència consciència i expressions culturals     | 5%                     |

Comentat [BPL1]: REVISAR PERCENTATGES

S'ha de tindre en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de **descriptors operatius**, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.

#### 4.1. ELEMENTS CURRICULARS

El Decret 108/2022 organitza els sabers bàsics de la matèria Valenciana: Llengua i Literatura en els següents blocs i subblocs. Amb el propòsit d'afavorir l'aprenentatge de l'alumnat els sabers bàsics es poden agrupar i articular de diferent manera, així com adequar-ne el grau d'aprofundiment per ajustar-se al context educatiu del centre i a la diversitat de l'aula.

##### Bloc 1: Llengua i ús

## **Les llengües i els seus parlants**

- Variació lingüística
- Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística del món.
- Les llengües d'Espanya.
- Expressions idiomàtiques de la llengua
- Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los.
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües.

## **Bloc 2: Estratègies comunicatives**

### **Subbloc 2.1. Sabers comuns**

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.

### **Subbloc 2.2. Alfabetització informacional: transversal a totes les CE**

- Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: notes, esquemes, mapes conceptuals, resums, etc.
- Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Ús de models per a analitzar, valorar, reorganitzar i sintetitzar la informació en esquemes propis.
- Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos iconicoverbals i multimodals.

### **Subbloc 2.3. Reflexió sobre la llengua**

- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.

- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La implicació de l'emissor en els textos.
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.

#### **Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral**

- Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals
- Valoració de la forma i el contingut del text.
- Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional.

#### **Subbloc 2.5. Comprensió escrita**

- Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesi per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
- Valoració de la forma i el contingut del text.
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició

- Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal

#### **Subbloc 2.6. Expressió escrita i multimodal**

- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.
- Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.

### **Bloc 3: Lectura i literatura**

#### **Subbloc 3.1. Hàbit lector**

- Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos.
- Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura.
- Estratègies per a la recomanació de les lectures.
- Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector. Participació en actes culturals.

#### **Subbloc 3.2. Literatura**

- Obres rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguen la presència d'autores i autors.
- Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries.
- Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics.
- Planificació i creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos implicats de comprensió, apropiació i expressió oral.

---

Els **criteris d'avaluació**, els **sabers bàsics** i l'assumpció de les **competències clau** i de les **competències específiques** constitueixen la base del disseny de les situacions d'aprenentatge.

L'adquisició de les **competències específiques** requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria.

Per tal de no repetir continguts, els departaments de València i el de Castellà acorden que l'anàlisi morfosintàctic es tracte en l'assignatura de Castellà i que en València es treballen aquests aspectes de manera pràctica encaminada a la correcta aplicació en les produccions lingüístiques tant orals com escrites de l'alumnat.

| Competència específica                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Criteri d'avaluació                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>CE1. Multilingüisme i interculturalitat</b><br><br>Descriure i apreciar la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, per mitjà del reconeixement de les llengües de l'alumnat i de la realitat multilingüe i intercultural de l'entorn, analitzant les característiques, l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les dues llengües oficials i de les principals varietats lingüístiques, i combatent els prejudicis lingüístics. | 1.1. Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, identificant nocions bàsiques de les llengües i contrastant algunes característiques en discursos orals, escrits i multimodals.<br><br>1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.<br><br>1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant algunes de les seues característiques en diferents contextos d'ús i identificant i contrastant les característiques principals i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.<br><br>1.4. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal. |
| <b>CE2. Comprensió oral i multimodal</b><br><br>Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, per mitjà de l'escolta activa, aplicant estratègies de                                                                                                                                                                                                                              | 2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social i educatiu, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.<br><br>2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements ajustats a diferents àmbits del coneixement.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.                                                                                                                                                                                                                 | 2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, i dels elements no verbals, i valorar el propòsit del text i la intenció de l'emissor.                                                                                                                                                                                                                                 |
|  | <b>CE3. Comprensió escrita i multimodal</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          | 3.1. Llegir, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'anàlisi dels elements formals i de contingut propis del nivell educatiu, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats. |
|  | Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, per mitjà de la lectura de textos, aplicant estratègies de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat. | 3.2. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.                                                                                       |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura i algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.                                                                                                                                                                                                                                       |
|  | <b>CE4. Expressió oral</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3.5. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació de fonts de caràcter general, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts.                                                              |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 4.1. Produir, amb progressiva autonomia, discursos orals sobre diferents àmbits del coneixement, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu, amb adequació i coherència, fent ús de connectors i aportant el seu propi punt de vista.                                                                                                                         |
|  | Produir missatges orals amb coherència, cohesió i adequació, fluïdesa i correcció,                                                                                                                                                                                                                                   | 4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació correcta i una                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|  |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | per mitjà de diferents suports i situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social, educatiu o professional.                                                                                           | entonació adequada, utilitzant els elements prosòdics i els recursos no verbals adequats que reforcen el discurs i utilitzant diferents suports audiovisuals.                                                                                                                                                                                                                                     |
|  |                                                                                                                                                                                                            | 4.3. Efectuar produccions orals amb un registre estàndard, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari precís i ajustat a la norma, mostrant un bon domini lingüístic i morfosintàctic i reflexionant sobre la llengua i el seu ús                                                                                                                                                            |
|  |                                                                                                                                                                                                            | 4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera progressivament autònoma, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, avaluant-ne la fiabilitat, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.                                                                                      |
|  | <b>CE5. Expressió escrita i multimodal</b><br><br>Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies de planificació, textualització, revisió i edició. | 5.1. Produir, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció, utilitzant elements de cohesió variats.                                                                                                                              |
|  |                                                                                                                                                                                                            | 5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i amb ajuda puntual del professorat, i incorporant progressivament metallenguatge, els coneixements lingüístics, textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.                                                                                                                                               |
|  |                                                                                                                                                                                                            | 5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, amb progressiva autonomia, durant el procés d'escriptura, mitjançant estratègies gradualment complexes.                                                                                                                                                                                                                                          |
|  | <b>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal</b><br><br>Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, de forma progressivament autònoma, per mitjà de textos de                                       | 6.1. Interactuar oralment, amb progressiva autonomia, sobre coneixements ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de diferents suports, aplicant l'escolta activa i utilitzant un vocabulari precís i no discriminatori, la cortesia lingüística, l'etiqueta digital i els recursos no verbals que faciliten la construcció d'un discurs consensuat. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>complexitat creixent dels àmbits personal, social, educatiu i professional, utilitzant un llenguatge no discriminatori i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.</p>                                                | 6.3. Utilitzar, amb ajuda puntual, estratègies per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.                                                                                                                                                                                                                 |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals de manera asíncrona i síncrona amb progressiva autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges cohesionats, coherents i adequats amb un vocabulari precís i no discriminatori. |
|  | <p><b>CE7. Mediació oral, escrita i multimodal</b></p> <p>Mediar entre interlocutors aplicant estratègies d'adaptació, simplificació i reformulació del llenguatge per a processar i transmetre informació més elaborada en situacions comunicatives d'àmbit personal, social i professional.</p> | 7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social i educatiu.                                                                                                                        |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7.2. Comprendre, comunicar i descriure textos de complexitat mitjana en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).                                                                                                                                        |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7.3. Seleccionar i aplicar, de manera progressivament autònoma, estratègies de simplificació i adaptació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).                                                                      |
|  | <p><b>CE8. Lectura autònoma</b></p> <p>Llegir obres i textos de caràcter divers i de complexitat progressiva, seleccionats amb autonomia, i reflexionar sobre el perfil lector que es va configurant.</p>                                                                                         | 8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionant, amb progressiva autonomia, els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.                                                                                                  |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i de les experiències lectores.                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.                                                                                                                            |

|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                        | <b>CE9. Competència literària</b><br><br>Llegir i produir textos literaris, contextualitzats en la cultura i la societat, com a font de plaer i de coneixement.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, amb progressiva autonomia i en contextos socioculturals pròxims, tenint en compte els interessos de l'alumne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 9.2. Interpretar la informació rellevant dels textos literaris, de les obres completes, i aportar conclusions de manera reflexiva.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics i el metallenguatge literari, amb suport puntual del professorat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 9.5. Crear textos literaris senzills dels gèneres bàsics (contes, dramatitzacions, poemes, cançons) aplicant els recursos literaris bàsics adequats, amb progressiva autonomia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 9.6. Organitzar i participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>4.3. AVALUACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT</b> | <b>INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ</b><br><br>És fonamental tindre en compte el progrés individual de cada alumne i alumna. L'avaluació valorarà les habilitats socials i el progrés en l'assoliment de les competències clau de l'estudiant durant el curs, i tindrà en compte, entre altres aspectes, les característiques de l'alumne o alumna (nivell acadèmic inicial, habilitats digitals prèvies, competència lingüística de partida...), els recursos de què disposa (econòmics, accés a la tecnologia...) o el tipus de sabers que s'han de treballar. | <b>CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA I QUALITATIVA</b><br><br>L'objectiu de l'avaluació és que l'alumnat assolisca els objectius generals de l'etapa mitjançant l'assumpció de les competències clau previstes al Perfil d'eixida. L'avaluació serà contínua, formativa, integradora, diferenciada, qualitativa i per competències. <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>L'avaluació continua</b> entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervindre, corregir i millorar el procés de formació adoptant les mesures pertinents.</li> <li>- <b>L'avaluació formativa</b> va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de</li> </ul> |

Per tot això, els instruments d'avaluació de les situacions d'aprenentatge proposades són variats i s'adapten a les característiques individuals de l'alumnat amb el propòsit d'atendre a la diversitat de l'aula.

#### Instruments:

- Producte final de projecte (CCL-CD-CC - CP)
- Quadern de l'alumne (CPSAA)
- Exercicis (CCL-CPSAA-CE)
- Activitats interactives (CD)
- Treball lectura (CCEC)
- Examen (CL)
- Exposicions orals (CCL-CP)
- Enregistrament i la revisió de les produccions (CCL-CD-CPSAA)
- Lectura prescriptiva per avaluació (CCL-CPSAA-CE)
- Lectures voluntàries per avaluació (CCL-CPSAA-CE)

l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

- **L'avaluació integradora** permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.
- **L'avaluació diferenciada** ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.
- **L'avaluació qualitativa** valora quatre aspectes **1. Aspectes que cal treballar més** (expressió escrita, expressió oral, gramàtica, sintaxi, ortografia, cal·ligrafia, lectura en veu alta); **2. Progressos i dificultats superades** (Ha sabut resoldre els problemes que s'han proposat en cada situació d'aprenentatge -exercicis, redaccions, activitats interactives, proves escrites-, ha après a expressar-se correctament en les seues intervencions orals en l'aula en valencià, ha aplicat les normes d'ortografia del valencià en els textos propis o ha sabut rectificar les errades en els textos dictats); **3. Esforç** (Ha de treballar en classe de manera autònoma a partir de les indicacions del professorat. És necessari que es comprometa a entregar els productes finals quan correspon. Ha de mostrar interès en la matèria i demostrar en les proves escrites que ha treballat suficient per assolir els continguts. Haurà de treballar més els aspectes ortogràfics de la matèria per millorar l'escriptura. S'esforça i mostra una actitud positiva cap a l'assignatura. Ha de vindre a classe tots els dies per poder adquirir els continguts mínims. Ha de fer els deures diàriament. Ha de portar el material. Ha de participar de manera activa); **4. Talents i fortaleeses** (Sap expressar-se correctament en valencià. Coneix les normes bàsiques d'ortografia del valencià. Respon correctament en les comprensions escrites.

Comprén el que llig. És respectuós amb les diferents cultures i mostra interès per conèixer la realitat lingüística del seu entorn. Ve a classe tots els dies. No molesta als companys).

- **L'avaluació per competències** implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

**Percentatges d'avaluació de les competències clau:**

|                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>CCL</b> - Competència Comunicació Lingüística                  | <b>60%</b> |
| <b>CP</b> - Competència Plurilingüe                               | <b>10%</b> |
| <b>CMCT</b> - Competència Ciència, Matemàtica, Tecnologia         |            |
| <b>CD</b> - Competència Digital                                   | <b>10%</b> |
| <b>CPSAA</b> - Competència Personal, Social i Aprendre A Aprendre | <b>5%</b>  |
| <b>CC</b> - Competència Ciutadana                                 | <b>5%</b>  |
| <b>CE</b> - Competència Emprenedora                               | <b>5%</b>  |
| <b>CCEC</b> - Competència en Consciència i Expressions Culturals  | <b>5%</b>  |

Comentat [BPL2]: REVISAR PERCENTATGES

**Percentatges d'avaluació de les competències específiques:**

Comentat [PLB3]: Revisar percentatges

| BLOC                                                             | CE                                                                                                                                                        | Percentatge                   |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>Bloc 1. Llengua i ús</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>              |                                                                                                                                                           |                               |
| Multilingüisme, interculturalitat i gramàtica                    | CE1. Multilingüisme i interculturalitat                                                                                                                   | 15%                           |
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives</b><br><b>SABERS BÀSICS</b> |                                                                                                                                                           |                               |
| Comunicació oral                                                 | CE2. Comprensió oral i multimodal<br>CE4. Expressió oral<br>CE6. Interacció oral<br>CE7. Mediació oral                                                    | 30%<br>(PROVA ORAL (B1): 10%) |
| Comunicació escrita                                              | CE3. Comprensió escrita i multimodal<br>CE5. Expressió escrita i multimodal<br>CE6. Interacció escrita i multimodal<br>CE7. Mediació escrita i multimodal | 25%                           |
| <b>Bloc 3. Lectura i literatura</b>                              |                                                                                                                                                           |                               |
| Competència lectora i literària                                  | CE8. Lectura autònoma                                                                                                                                     | 10%                           |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                       |  |  |                                              |                            |     |                                               |  |     |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--|--|----------------------------------------------|----------------------------|-----|-----------------------------------------------|--|-----|
|                                                    | <table><tr><td>LECTURA<br/>PRESCRIPTIVA<br/>TRIMESTRAL</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Competència<br/>literària<br/>SABERS<br/>BÀSICS</td><td>CE9. Competència literària</td><td>10%</td></tr><tr><td colspan="2">Competència social i ciutadana <b>ACTITUD</b></td><td>10%</td></tr></table> <p><b>Lectures voluntàries</b> ( sempre que s'haja aprovat la lectura prescriptiva) Puja fins a 1 punt extra.<br/>(Una lectura per avaluació)</p> <p><b>Cada errada ortogràfica</b> descomptarà 0'05 fins a 2 punts.</p> <p><b>PROVA ORAL (B1): 10%:</b> <i>Es faran distintes proves orals adequades al nivell establert al MECR (Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                  | LECTURA<br>PRESCRIPTIVA<br>TRIMESTRAL |  |  | Competència<br>literària<br>SABERS<br>BÀSICS | CE9. Competència literària | 10% | Competència social i ciutadana <b>ACTITUD</b> |  | 10% |
| LECTURA<br>PRESCRIPTIVA<br>TRIMESTRAL              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                       |  |  |                                              |                            |     |                                               |  |     |
| Competència<br>literària<br>SABERS<br>BÀSICS       | CE9. Competència literària                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10%                                   |  |  |                                              |                            |     |                                               |  |     |
| Competència social i ciutadana <b>ACTITUD</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 10%                                   |  |  |                                              |                            |     |                                               |  |     |
| 5. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ | <p><b>MESURES DE RESPOSTA III I IV</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Activitats de reforç amb més exemples perquè quede més entenedor el contingut. Pràctica individual amb l'alumne aprofitant les sessions de treball autònom dirigit de la resta de l'alumnat.</li><li>• Activitat d'ampliació amb exemples que siguin més elaborats perquè l'alumne pugui ampliar coneixements i resoldre dubtes que la resta no tenen. Aprofitarem les sessions de treball autònom dirigit de la resta de l'alumnat.</li><li>• Accés a través d'aules a tots els materials perquè puguin accedir a ells i consultar en cas de dubte o si no assisteixen per malaltia.</li><li>• Simplificar les instruccions escrites.</li><li>• Subratllar les parts més importants del text i les paraules clau i en la informació que li donem a l'alumne.</li><li>• Fraccionar els textos en parts més xicotetes i/o eliminar parts redundants.</li></ul> |                                       |  |  |                                              |                            |     |                                               |  |     |

- Proporcionar esquemes a l'alumne abans de donar la matèria.
- Ús d'esquemes i gràfics.
- Glossari de termes nous que li apareixen o li apareixeran durant la situació d'aprenentatge i que pot ampliar amb les que no conega.
- Fraccionament de les activitats per fer-les més simples, amb menys exemples.
- Gravar els temes en veu o audiovisuals.
- Fer un resum del que es va veure en la sessió anterior.
- Prioritzar continguts més rellevants a l'inici de la sessió.
- Selecció dels sabers bàsics a partir de les necessitats.
- Escriure en el seu quadern les instruccions que ha de seguir.
- Ús de l'agenda escolar per recordar tasques que ha d'entregar o quan ha de dur material.
- Ús del diccionari tant en paper com digital (ampliació o reforç).
- Ús de fitxes amb les normes d'ortografia que li permeten recordar conceptes.
- Ús de pictogrames per a les normes més bàsiques o per centrar l'atenció.
- Activitats alumne-expert fonamentades en enriquir el currículum dirigides als alumnes d'altres capacitats.

### **Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut**

Les aules són un reflex de la diversitat de la societat actual i de les diferències pròpies dels individus que integren els diferents col·lectius. El reconeixement de la diversitat en les habilitats i les expectatives dels alumnes i de les alumnes constitueix un principi fonamental que ha de regir l'acció educativa en l'ensenyament bàsic, la finalitat del qual és assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes davant de l'educació, i posar els mitjans per a evitar el fracàs escolar i el risc d'abandonament del sistema educatiu.

L'atenció a la diversitat ha de ser entesa com el conjunt d'actuacions educatives adreçades a donar resposta a les diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions i interessos, situacions socials, culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Aquestes mesures han d'orientar-se a assolir els objectius i les competències establides per a l'Educació Secundària Obligatoria i s'han de regir pels principis de qualitat, equitat i igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió escolar, igualtat entre dones i homes, no-discriminació, flexibilitat, accessibilitat i disseny universal, i cooperació de la comunitat educativa.

La matèria de Valencià: Llengua i Literatura té com a eix constructiu bàsic en aquest curs el reconeixement de la diversitat de l'alumnat, i la integració de mesures, metodologies i components que permeten al professorat abordar

**6. SUPERAR LES  
AVALUACIONS**  
**7.**

amb garanties la diversitat de les seues aules. Aquest pla d'atenció a la diversitat es concreta en diferents components:

Hi ha l'alumnat amb un nivell normal de l'ESO, però també bastants alumnes que hi accedeixen amb deficiències en el domini de la redacció adequada, cohesionada i coherent de textos, i sobretot amb un nivell ortogràfic baix o molt baix. Pensem que l'alumnat ha patit les conseqüències educatives de la pandèmia; també que s'incorpora al Centre alumnat provinents de diferents centres. En alguns grups, hi ha un perfil d'alumnat concret amb necessitats específiques i, des d'aquest curs, s'ha creat l'aula PDC, un desdoblament d'aquesta. És un grup reduït d'alumnat. L'aula està pensada per alumnat que li costa assolir els coneixements mínims i que necessita més temps per a aconseguir els objectius. En aquest nivell es treballa per àmbits i se seguirà en alguns casos el llibre de text, però l'alumnat rebrà també un reforç basat en fulls de repàs de conceptes gramaticals i ortogràfics, però sobretot d'expressió oral i escrita. L'objectiu és que l'alumnat de nivell baix s'incorpore en 4º d'ESO al nivell normal de la classe. Es revisa cada trimestre si l'alumnat continuarà el pròxim any en un programa com aquest o si s'incorpora a l'aula ordinària. En el cas que hi haja algun alumne/a Nouvingut i que haja d'aprendre de zero Valencià, el professorat decidirà si va a l'aula de Nouvinguts a l'hora de l'assignatura o es queda a classe treballant el material adaptat a les seues circumstàncies.

Per a poder aprovar l'avaluació hauran d'entregar els dos projectes de l'avaluació i realitzaran una prova escrita sobre els continguts donats. Els projectes (50%) i la prova escrita (50%) tindran el mateix pes sempre que la valoració de cadascuna siga positiva i representen el 60% de la nota final.

**PRODECTES FINALS:**

- Lapbook llengües del món (grup 3-4)
- Biografia visual personatge històric (parelles)
- Concurs de poesia breu. (individual)
  
- Tríptic agència de viatges (grup 3-4)
- Anunci publicitari de marca pròpia (grup 3-4)
- Receptari – una recepta per alumne
  
- La ciutat ideal (grup 2-4)
- Curt cinematogràfic:
  1. Sinopsi + personatges (individual)
  2. Desenvolupar guió + guió tècnic grup (4 - 5)
  3. Gravació (4 - 5)
  - 4.

## 8. RECUPERACIÓ DE LA MATÈRIA PENDENT

L'alumne/a haurà d'aprovar les dos primeres avaluacions en 3r d'ESO per recuperar la matèria del curs anterior. En cas que no supere aquestes dos avaluacions, haurà d'entregar un dossier que li facilitarà el docent amb els productes finals dels projectes de segon d'ESO. A més s'aconsella que es curse en el taller de reforç de valencià al proper curs.

## PROPOSTA PEDAGÒGICA DE DEPARTAMENT. EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

| Curs acadèmic: 24-25                          | 3r d'ESO PDC ÀMBIT SOCIOLINGÜÍSTIC                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Departament: VALENCIÀ |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial Decret 217/2022, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes de l'Educació Secundària Obligatoria, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progresse en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <p>CCL: competència en comunicació lingüística. CP: competència plurilingüe.</p> <p>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia.</p> <p>CD: competència digital.</p> <p>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre.</p> <p>CC: competència ciutadana.</p> <p>CE: competència emprenedora.</p> <p>CCEC: competència en consciència i expressió culturals.</p> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                       |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p>L'ensenyament de l'Àmbit Sociolingüístic del Programa de Diversificació Curricular de 3r d'ESO, comprén les àrees de Valencià, Castellà i Ciències Socials. Aquest àmbit pretén que els alumnes aconseguisquen desenvolupar les capacitats expressades en els objectius generals de l'etapa, incidint en aquelles especialment lligades a l'adquisició de coneixements que faciliten la comprensió de la dimensió social dels éssers humans i el domini de les destreses comunicatives implicades en l'ús de la llengua, és a dir, la utilització del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, la qual contribuirà a la integració en el centre i en el sistema escolar.</p> <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL), la competència plurilingüe (CP), la competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA), la competència ciutadana (CC), la competència emprenedora (CE) i la competència en</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                       |

consciència i expressió culturals ( CCEC).

### COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a lliure privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

### COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural

de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

**En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

**COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE (CPSAA)**

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones, dones-atropellant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten a través de la corresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

**En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CPSAA1. Regula i expressa les seues emocions, enfortint l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la cerca de propòsit i motivació cap a l'aprenentatge, per a gestionar els reptes i canvis i harmonitzar-los amb els seus objectius.

CPSAA2. Comprén els riscos per a la salut relacionats amb factors socials, consolida estils de vida saludable a nivell físic i mental, reconeix conductes contràries a la convivència i aplica estratègies per a abordar-les

CPSAA3. Comprén proactivament les perspectives i les experiències de les altres persones i les incorpora al seu aprenentatge, per a participar en el treball en grup, distribuint i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.

CPSAA4. Realitza autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per a validar, sustentar i contrastar la informació i per a obtindre conclusions rellevants.

CPSAA5. Planeja objectius a mitjà termini i desenvolupa processos metacognitius de retroalimentació per a aprendre dels seus errors en el procés de construcció del coneixement.

**COMPETÈNCIA CIUTADANA (CC)**

La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguem exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

**En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CC1. Analitza i comprén idees relatives a la dimensió social i ciutadana de la seua pròpia identitat, així com als fets culturals, històrics i normatius que la determinen, demostrant respecte per les normes, empatia, equitat i esperit constructiu en la interacció amb els altres en qualsevol context.

CC2. Analitza i assumeix amb fonament els principis i valors que emanen del procés d'integració europea, la Constitució espanyola i els drets humans i de la infància, participant en activitats comunitàries, com la presa de decisions o la resolució de conflictes, amb actitud democràtica, respecte per la diversitat, i compromís amb la igualtat de gènere, la cohesió social, el desenvolupament sostenible i l'assoliment de la ciutadania mundial.

CC3. Comprén i analitza problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considerant críticament els valors propis i aliens, i desenvolupant judicis propis per a afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa i oposada a qualsevol mena de discriminació o violència.

**COMPETÈNCIA EMPRENEDORA (CE)**

La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinancer.

**En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CE1. Analitza necessitats i oportunitats i afronta reptes amb sentit crític, fent balanç de la seua sostenibilitat, valorant l'impacte que puguem suposar en l'entorn, per a presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles, dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

CE2. Avalua les fortaleeses i febleses pròpies, fent ús d'estratègies d'autoconeixement i autoeficàcia, i comprén els elements fonamentals de l'economia i les finances, aplicant coneixements econòmics i financers a activitats i situacions concretes, utilitzant destreses que afavorisquen el treball col·laboratiu i en equip, per a reunir i optimitzar els recursos necessaris que porten a l'acció una experiència emprenedora que genere valor.

CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió, i reflexiona sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per a portar a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per a aprendre.

**COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS (CCEC)**

La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

#### En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...

CCEC1. Coneix, aprecia críticament i respecta el patrimoni cultural i artístic, implicant-se en la seua conservació i valorant l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística .

CCEC2. Gaudeix, reconeix i analitza amb autonomia les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni, distingint els mitjans i suports, així com els llenguatges i elements tècnics que les caracteritzen.

CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions per mitjà de produccions culturals i artístiques, integrant el seu propi cos i desenvolupant l'autoestima, la creativitat i el sentit del lloc que ocupa en la societat, amb una actitud empàtica, oberta i col·laborativa.

CCEC4. Coneix, selecciona i utilitza amb creativitat diversos mitjans i suports, així com tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores o corporals, per a la creació de productes artístics i culturals, tant de manera individual com col·laborativa, identificant oportunitats de desenvolupament personal, social i laboral, així com d'emprenedoria.

### 1.1.1 Competències específiques

#### CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

##### VALENCIÀ I CASTELLÀ:

**Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal** (CE2, CE3, CE4, CE5), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indissociables de les competències en interacció (CE6) i mediació (CE7), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

**La competència multilingüe i intercultural** (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE2, CE3) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE4, CE5 i CE6) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE8) i literària (CE9) com a font d'accés a altres cultures.

**La lectura autònoma** (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE2) i sovint amb la competència literària (CE9); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE4) i escrita (CE5) i la mediació (CE7) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

**L'assoliment de la competència literària** (CE9), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE2, CE3), així com també les d'expressió (CE4, CE5), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE6) i mediació (CE7) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1)

##### GEOGRAFIA I HISTÒRIA:

1. Competència específica 1 CE 1. Descriure i contextualitzar en el temps i l'espai els esdeveniments i processos més rellevants de la història pròpia i universal, identificant referents de l'evolució cap a la societat actual i valorant la seua diversitat. Es relaciona amb la CE 2, 4 i 9.
2. Competència específica 2 CE 2. Buscar, identificar i seleccionar la informació referent a fets històrics, geogràfics i artístics a partir de diferents fonts documentals, realitzant un tractament correcte quant a investigació, classificació, recollida, organització, crítica i respecte. Es relaciona amb la CE 5 i 9.
3. Competència específica 3 CE 3. Explicar les nocions bàsiques de canvi i continuïtat en la història emprant una perspectiva causal i contextualitzada, reconeixent en el passat l'origen i evolució de les qüestions més rellevants del món actual i expressant juís i opinions sobre el present i el futur. Es relaciona amb la CE 1, 2, 6 i 7.
4. Competència específica 4 CE 4. Contrastar les identitats individuals amb les col·lectives, identificant les aportacions decisives en la seua construcció, reconeixent i valorant les actuacions de tolerància i respecte. Es relaciona amb la CE 1, 2, 3, 8 i 9.
5. Competència específica 5 CE 5. Explicar les interrelacions econòmiques fonamentals entre els elements de l'espai físic i les activitats de les societats humanes, així com la seua repercussió en la sostenibilitat. Es relaciona amb la CE 2 i 6.
6. Competència específica 6 CE 6. Contrastar els principals models d'ocupació territorial i d'organització política i econòmica que expliquen la desigualtat entre els éssers humans, tant a escala local com global. Es relaciona amb la CE 3 i 5.
7. Competència específica 7 CE 7. Donar arguments des d'una perspectiva crítica, fonamentada en coneixements històrics i geogràfics sobre problemes socials rellevants, assumint valors democràtics i pronunciand-se en la seua defensa. Es relaciona amb la CE 1 i 3.
8. Competència específica 8 CE 8. Promoure i participar en projectes cooperatius de convivència, prenent com a base la construcció històrica de la Unió Europea, que afavorisquen un entorn més just i solidari mitjançant l'aplicació de valors i procediments democràtics. Es relaciona amb la CE 3 i 4.
9. Competència específica 9 CE 9. Identificar l'origen i reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural, especialment dels seus elements geogràfics, històrics i artístics, tant a escala local com a escala global, participant en l'elaboració i difusió de propostes que afavorisquen la seua preservació i posada en valor. Es relaciona amb la CE 1 i 3.  
(Extretes del Decret 107/2022).

### **Criteris d'avaluació**

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria estableix quins són els nivells mínims al finalitzar l'etapa.

### **Sabers bàsics**

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

El Decret 108/2022 organitza els sabers bàsics de la matèria

## **VALENCIÀ I CASTELLÀ:**

### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

Analitzar i explicar la diversitat lingüística i els fenòmens de contacte de llengües del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i intercultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa i de la riquesa dialectal de les dues llengües oficials.

### **CE 2. Competència de comunicació ètica**

Comunicar-se oralment i per escrit i participar en intercanvis comunicatius amb empatia i respecte cap als i les participants, detectant usos no ètics del llenguatge, i fent servir les dues llengües oficials de manera no discriminatòria ni ofensiva, per a resoldre conflictes i facilitar el treball cooperatiu, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

### **CE 3. Competència en comprensió oral**

Comprendre, interpretar i valorar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat i fiabilitat.

### **CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal**

Comprendre, interpretar i valorar textos escrits i multimodals, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat i fiabilitat.

### **CE 5. Competència en expressió oral**

Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, utilitzant el llenguatge verbal i no verbal amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió i adequació emprant estratègies variades de planificació, producció, assaig i revisió.

### **CE6. Competència en expressió escrita i multimodal**

Produir textos escrits i multimodals, amb especial atenció als gèneres acadèmics, coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies variades de planificació, textualització, revisió i edició.

### **CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal**

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, mitjançant textos complexos de tots els àmbits, especialment acadèmics i dels mitjans de comunicació, seleccionant i contrastant la fiabilitat d'aquests, fent servir un punt de vista crític i personal amb un llenguatge no discriminatori i respectuós.

Valencià: Llengua i Literatura i de Llengua Castellana i Literatura ens els següents blocs i subblocs.

### **Bloc 1. Llengua i ús**

Recull tots aquells sabers que tenen a veure amb la llengua en relació amb el seu ús social, des de la biografia lingüística, fins a la diversitat lingüística i els prejudicis lingüístics presents a la societat.

Aquest bloc abraça, els continguts sobre elements extralingüístics que resulten fonamentals per a la comunicació en societats plurilingües i multiculturals: la diversitat lingüística en l'entorn immediat i global, la variació lingüística, la situació social de les diferents llengües en contacte, la relació entre les llengües i els poders, o els elements culturals que configuren i determinen els usos lingüístics. La reflexió interlingüística es relaciona de manera especial amb la competència específica 8 de mediació oral, escrita i multimodal en què es treballen experiències d'anàlisi contrastiva entre les llengües curriculars. S'aprofundeix en l'ètica i el respecte mitjançant la consciència i les actituds i el bon ús d'un llenguatge no discriminatori i igualitari.

### **Bloc 2: Estratègies comunicatives**

Aplega les diferents estratègies i destreses vinculades als processos de producció, recepció, interacció, mediació, gestió de la informació i reflexió. En aquest bloc trobem sis subblocs de sabers bàsics. Els subblocs 2.1, 2.2 i 2.3 són transversals, ja que es treballen en totes les competències comunicatives; i en els subblocs 2.4, 2.5 i 2.6 es troben els sabers sobre cada destresa bàsica. A més a més, s'inclouen en aquest apartat aquells aspectes actitudinals, axiològics i emocionals que estan presents transversalment en tots els intercanvis comunicatius i que poden determinar-ne l'èxit o el fracàs.

### **Bloc 3: Lectura i literatura**

Reuneix els sabers bàsics necessaris per al desenvolupament de la competència literària. Continguts relatius a les convencions poètiques i genèriques; sobre elements retòrics, narratològics o teatrals; coneixements sobre la tradició literària, més o menys complexos segons l'etapa o el cicle; i també relacions entre la literatura i d'altres manifestacions artístiques. Aquest apartat està dividit en dos subblocs. El primer se centra en la lectura autònoma i en la construcció de la

### **CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal**

Mediar entre interlocutors, en distintes llengües o varietats, o entre les modalitats i registres d'una mateixa llengua, fent ús d'estratègies i coneixements eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o a simplificar missatges.

### **CE9 Competència de gestió de la informació**

Cercar, seleccionar, reelaborar i comunicar informació procedent de diferents fonts de manera pertinent, creativa i ètica, utilitzant diferents codis i canals, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

### **CE10. Lectura autònoma**

Seleccionar i llegir de manera autònoma i crítica obres rellevants de la literatura contemporània, o de diferents camps del saber, com a font de plaer i de coneixement, compartint l'experiència lectora, i configurar un itinerari lector a partir de la selecció autònoma de lectures.

### **CE11 Competència literària**

Llegir, interpretar i valorar críticament obres literàries d'autores i d'autors en llengua catalana i castellana, analitzar-les dins del seu context sociohistòric, vincular-les a diverses disciplines artístiques i culturals i crear textos amb finalitat literària.

### **CE12. Reflexió i consciència lingüístiques**

Reflexionar sobre les formes lingüístiques i els usos discursius, de dues o més llengües, per comunicar-se oralment i per escrit, d'una manera ètica i eficaç, en contextos personals, socials, acadèmics i professionals.

## **GEOGRAFIA I HISTÒRIA:**

### **CE1**

1.1. Construir un relat o una síntesi, cronològicament ordenada, coherent i emprant la terminologia adequada, sobre fets, processos i personatges rellevants del passat i la seua relació amb el present.

1.2. Aportar possibles motius sobre la distinta rellevància atorgada a uns fets històrics sobre uns altres en diferents moments del passat i en el present.

1.3. Debatre sobre situacions històriques d'intolerància i formular arguments que fomenten la tolerància i el respecte cap a la diversitat històrica i cultural de les societats humanes.

### **CE2**

2.1. Contrastar la informació seleccionada per a comprendre fets històrics,

identitat lectora; el segon, en la literatura.

## **GEOGRAFIA I HISTÒRIA:**

Sobre la base del decret 107/2022.

La geografia i la història aporten coneixement sobre l'evolució en el temps i en l'espai de les societats humanes. Cal tindre en compte que les competències específiques (CE) de la matèria tracten de l'origen i comprensió de les grans qüestions socials, polítiques, econòmiques i mediambientals del món actual, la busca i tractament de la informació en ciències socials i humanitats, el compromís cívic i ètic amb la democràcia i els valors de la convivència, la inclusió i el respecte a la diferència i, finalment, el patrimoni cultural i natural. En eixe sentit, s'ha considerat que, perquè l'alumnat adquireisca i desenrotlle les competències, la selecció dels sabers bàsics havia de realitzar-se conforme a uns criteris adequats a esta finalitat.

S'ha prioritzat la selecció de sabers que referixen a processos de rellevància més que a fets puntuals, tractats des d'un enfocament multicausal que aprofundix en les seues dimensions política, econòmica, social i cultural. Convé destacar la importància atorgada en la selecció als sabers que presenten també una dimensió rellevant de naturalesa procedimental, actitudinal o axiològica, encara que el seu caràcter siga predominantment conceptual.

Els sabers bàsics s'estructuren en quatre blocs:

**Bloc 1. Geografia.**

**Bloc 2. Història.**

**Bloc 3. Història de l'art.**

**Bloc 4. Compromís social i cívic.**

geogràfics i artístics procedent de diferents fonts amb la provinent d'organismes oficials o emissors de reconegut prestigi.

2.2. Identificar i rebutjar prejuís i estereotips identificant opinions no fonamentades en fets i sabers i comparant-les amb informació obtinguda a partir de fonts fiables.

2.3. Utilitzar la informació continguda en diferents fonts documentals per a explicar fets històrics, geogràfics i artístics relacionant-los amb la seua època.

2.4. Formular i comunicar de manera textual, gràfica o audiovisual conclusions i valoracions pròpies sobre fets històrics, geogràfics i artístics, mostrant un domini adequat dels conceptes i la metodologia de treball d'este àmbit de coneixement.

### **CE3**

3.1. Explicar les dinàmiques de canvi i continuïtat en els processos històrics més rellevants de diferents èpoques identificant relacions causals complexes i entre factors de distint àmbit.

3.2. Contextualitzar i valorar decisions preses per persones del passat i/o de contextos socials, polítics i culturals distints al propi, i debatre sobre els motius de les seues accions.

3.3. Produir opinions i juís de valor coherents sobre qüestions socials i polítiques del passat i del present, manifestant actituds de tolerància, respecte i interès cap a altres cultures i cosmovisions.

### **CE4**

4.1. Identificar els elements definitoris de les identitats individuals i col·lectives més significatives del present establint la seua connexió amb fets del passat.

4.2. Argumentar en favor de les actituds tolerants, respectuoses i d'interès cap a altres identitats, tant individuals com col·lectives.

4.3. Promoure i exercir propostes pràctiques de convivència a l'aula i en el propi entorn social.

### **CE5**

5.1. Identificar i descriure les interrelacions entre els grups i societats humanes i el medi ambient que han donat lloc a problemes i conflictes per l'accés als recursos naturals.

5.2. Explicar les causes de problemes i conflictes territorials i mediambientals, diferenciant i relacionant les diferents variables que intervenen.

5.3. Plantejar alternatives sostenibles argumentades als problemes i impactes ocasionats per les activitats humanes.

#### **CE6**

- 6.1. Descriure les principals característiques dels diferents models d'organització territorial, política i econòmica.
- 6.2 Exposar raonadament les desigualtats generades pels models d'organització territorial, política i econòmica i explicar les seues causes.
- 6.3. Explicar els principals problemes territorials, polítics i econòmics generats per les desigualtats i com afecten la vida quotidiana de les persones.

#### **CE7**

- 7.1. Justificar com les accions personals incideixen directament en els problemes socials rellevants.
- 7.2. Proporcionar arguments propis, fonamentats en la història i en la geografia, sobre els problemes socials més rellevants, reconeixent la incidència que la seua resolució tindrà en la millora les condicions de vida de les persones.
- 7.3. Proposar solucions per als problemes basades en arguments històrics i geogràfics i que consideren els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

#### **CE8**

- 8.1. Participar en projectes cooperatius, assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, fent costat a companys i companyes i demostrant empatia.
- 8.2. Denunciar les situacions injustes i d'exclusió, argumentant a favor del diàleg i la inclusió com a maneres de superar-les.
- 8.3. Argumentar i aplicar els principis democràtics i el diàleg per a plantejar la resolució dels conflictes, tant a nivell quotidià com a escala global, especialment utilitzant el referent de la construcció històrica de la Unió Europea.

#### **CE9**

- 9.1. Identificar les característiques dels elements patrimonials, relacionant-les amb estils artístics, època històrica i entorn geogràfic.
- 9.2. Elaborar i exposar propostes argumentades que contribuïsquen a la preservació del patrimoni i la seua posada en valor, i que ho reconeguen com a bé social.

### **1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat**

#### **Instruments de recollida d'informació**

Quant als instruments d'avaluació, és fonamental tindre en compte el progrés de cada alumne i alumna. L'avaluació valorarà les habilitats socials i les competències clau desenvolupades per l'estudiant durant el curs, i tindrà en

#### **Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa**

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus

compte, entre altres aspectes, les característiques de l'alumne o alumna (nivell acadèmic inicial, habilitats digitals prèvies, competència lingüística de partida...), els recursos de què disposa (econòmics, accés a la tecnologia...) o el tipus de continguts que s'han de treballar.

Per tot això, els instruments d'avaluació del llibre i de les activitats i situacions d'aprenentatge proposades pel professorat són variats, s'adapten a les característiques de cada alumne i alumna i atenen a la diversitat de l'aula.

Són els següents:

- -Proves
- -Projectes d'aprenentatge.
- -Activitats escrites per desenvolupar sabers de llengua i estratègies comunicatives concretes.
- -Activitats en grup a classe, orals o escrites.
- -L'enregistrament i la revisió de les produccions discursives usant estratègies textuais o sabers bàsics.
- -Activitats orals per desenvolupar sabers bàsics.
- **LECTURES TRIMESTRALS:**
- Activitats de lectura, comprensió i expressió oral lligades a la tertúlia literària que dinamitza la classe.
- **PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD**
  - -Enregistrament i revisió del treball diari, entrega de treballs i projectes d'aprenentatge.
  - -Exposicions orals
  - -Audiovisuals proposats.
  - -L'actitud, la disposició, la participació i implicació en el treball de classe, etc.

previstes al Perfil d'eixida.

**L'avaluació continua** entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

**L'avaluació formativa** va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, drem a terme activitats de repàs per tal que l'alumnat se n'adone dels coneixements que ha adquirit i dels coneixements que ha de repassar més.

**L'avaluació integradora** permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

**L'avaluació diferenciada** ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

**L'avaluació per competències** implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

QUALIFICACIÓ QUALITATIVA: rúbriques d'avaluació

QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA: a partir dels instruments d'avaluació. Les mesures específiques s'han pogut agrupar per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

| BLOC                                                                                                                                                                                                                                        | CE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Percentatge<br>de la nota |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>Bloc 1. Llengua i ús (VALENCIÀ I CASTELLÀ)</b><br><b>Bloc 1. Geografia. (GEOGRAFIA I HISTÒRIA)</b><br><b>Bloc 2. Història.(GEOGRAFIA I HISTÒRIA)</b><br><b>Bloc 3. Història de l'art. (GEOGRAFIA I HISTÒRIA)</b><br><b>SABERS BÀSICS</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                           |
| Multilingüisme,<br>interculturalitat,<br>reflexió i consciència<br>lingüística<br><br>Comunicació escrita<br><b>PROVES OBJECTIVES</b>                                                                                                       | CE1. Competència<br>multilingüe i<br>intercultural<br>CE12. Reflexió i<br>consciència<br>lingüístiques<br>CE2. Competència de<br>comunicació ètica<br>CE4. Competència en<br>comprensió escrita i<br>multimodal<br>CE6. Competència en<br>expressió escrita i<br>multimodal<br>CE7. Competència en<br>interacció oral, escrita i<br>multimodal<br>CE8. Competència en<br>mediació oral, escrita i<br>multimodal | <b>40%</b>                |

|                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                                                                                            | <b>CE1.</b><br><b>CE3.</b><br><b>CE5.</b><br><b>CE6.</b><br><b>CE9.</b>                                                                                                                                                                                                    |            |
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives. (VALENCIÀ I CASTELLÀ)</b><br><b>Bloc 4. Compromís social i cívic. (GEOGRAFIA I HISTÒRIA)</b><br><b>SABERS BÀSICS</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                            |            |
| Comunicació oral                                                                                                                                           | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE3. Competència en comprensió oral<br>CE5. Competència en expressió oral<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal<br>CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal                                 |            |
| Comunicació escrita<br><b>PROJECTES</b>                                                                                                                    | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE4. Competència en comprensió escrita i multimodal<br>CE6. Competència en expressió escrita i multimodal<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal<br>CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal | <b>10%</b> |

|                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                                    | <b>CE2.<br/>CE3.<br/>CE5.<br/>CE6.<br/>CE8.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
| Gestió de la informació<br><b>PROCÉS DE TREBALL</b>                                                | CE9. Competència de gestió de la informació                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>10%</b> |
| Competència d'aprendre a aprendre i competència d'iniciativa personal i autònoma<br><b>ACTITUD</b> | CE2. Competència de comunicació ètica<br>CE4. Competència en comprensió escrita i multimodal<br>CE6. Competència en expressió escrita i multimodal<br>CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal<br>CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal<br><br><b>CE 4.<br/>CE7.<br/>CE8.</b> | <b>20%</b> |
| <b>Bloc 3. Lectura i literatura</b>                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
| Competència lectora i literària<br><b>LECTURA TRIMESTRAL</b>                                       | CE10. Lectura autònoma<br>CE11. Competència literària                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>20%</b> |

## Mesures de resposta educativa per a la inclusió

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acol·lida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquireisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i dotant de finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita *Accés*: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos...
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.

### Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut

Les aules són un reflex de la diversitat de la societat actual i de les diferències pròpies dels individus que integren els diferents col·lectius. El reconeixement de la diversitat en les habilitats i les expectatives dels alumnes i de les alumnes constitueix un principi fonamental que ha de regir l'acció educativa en l'ensenyament bàsic, la finalitat del qual és assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes davant de l'educació, i posar els mitjans per a evitar el fracàs escolar i el risc d'abandonament del sistema educatiu.

L'atenció a la diversitat ha de ser entesa com el conjunt d'actuacions educatives adreçades a donar resposta a les diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions i interessos, situacions socials, culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Aquestes mesures han d'orientar-se a assolir els objectius i les competències establides per a l'Educació Secundària Obligatoria i s'han de regir pels principis de qualitat, equitat i igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió escolar, igualtat entre dones i homes, no-discriminació, flexibilitat, accessibilitat i disseny universal, i cooperació de la comunitat educativa.

La nostra matèria té com a eix constructiu bàsic en aquest curs el reconeixement de la diversitat de l'alumnat, i la integració de mesures, metodologies i components que permeten al professorat abordar amb garanties la diversitat. Aquest pla d'atenció a la diversitat es concreta en diferents components:

Hi ha l'alumnat amb un nivell adequat, però hi ha també bastants alumnes que hi accedeixen amb deficiències en el domini de la redacció adequada, cohesionada i coherent de textos, i sobretot amb un nivell ortogràfic baix o molt baix. Pensem que l'alumnat ha patit les conseqüències educatives de la pandèmia; també que s'incorpora al Centre alumnat provinents de diferents centres. En el nostre grup (PDC), hi ha un perfil d'alumnat concret amb necessitats específiques. És un grup reduït d'alumnat. L'aula està pensada per alumnat que li costa assolir els coneixements mínims i que necessita més temps per aconseguir els objectius. Es revisa cada trimestre si l'alumnat continuarà el pròxim any en un programa com aquest o si s'incorpora a l'aula ordinària. En el cas que hi haja algun alumne/a Nouvingut i que haja d'aprendre de zero Valencià, el professorat decidirà si va a l'aula de Nouvinguts a l'hora de l'assignatura o es queda a classe treballant el material adaptat a les seues circumstàncies.

**\*Les competències Específiques de Geografia i Història estan indicades en negreta i en cursiva en l'apartat de “Qualificació Quantitativa” per a distingir-les de les Competències Específiques de Castellà i de Valencià.**

## PROPOSTA PEDAGÒGICA DE DEPARTAMENT. EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

| Curs acadèmic:                                | 3r d'ESO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Departament: VALENCIÀ |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial Decret 217/2022, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínims de l'Educació Secundària obligatòria, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progrés en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugua progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <p>CCL: competència en comunicació lingüística CP: competència plurilingüe</p> <p>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</p> <p>CD: competència digital</p> <p>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</p> <p>CC: competència ciutadana</p> <p>CE: competència emprenedora</p> <p>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</p> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                       |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).</p> <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p> <p>La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.</p> <p>La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                       |

Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

**En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a lligat privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

**COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)**

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

**En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

### 1.1.1 Competències específiques

#### CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

**Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal** (CE2, CE3, CE4, CE5), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indissociables de les competències en interacció (CE6) i mediació (CE7), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

**La competència multilingüe i intercultural** (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE2, CE3) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE4, CE5 i CE6) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE8) i literària (CE9) com a font d'accés a altres cultures.

**La lectura autònoma** (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE2) i sovint amb la competència literària (CE9); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE4) i escrita (CE5) i la mediació (CE7) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

**L'assoliment de la competència literària** (CE9), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE2, CE3), així com també les d'expressió (CE4, CE5), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE6) i mediació (CE7) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1)

#### Criteris d'avaluació

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria estableix quins són els nivells mínims al finalitzar l'etapa.

##### **CE1. Multilingüisme i interculturalitat**

1.1. Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana a partir de l'explicació del seu origen i del seu desenvolupament sociohistòric, contrastant aspectes lingüístics i discursius, així com els trets de les diferents varietats, en manifestacions orals, escrites i multimodals.

1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

1.3. Mostrar interès i respecte per les diverses varietats lingüístiques, identificant i contrastant les seues característiques principals i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.

#### Sabers bàsics

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

Per tal de no repetir continguts, els departaments de València i el de Castellà acorden que l'anàlisi morfosintàctic es tracte en l'assignatura de Castellà i que en València es treballen aquests aspectes de manera pràctica encaminada a la correcta aplicació en llurs produccions lingüístiques per part de l'alumnat.

El Decret 108/2022 organitza els sabers bàsics de la matèria València: Llengua i Literatura en els següents blocs i subblocs.

#### **Bloc 1. Llengua i ús**

Recull tots aquells sabers que tenen a veure amb la llengua en relació amb el seu ús social, des de la biografia lingüística, fins a la diversitat

1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística de l'entorn, de les llengües en contacte i dels drets lingüístics individuals i col·lectius, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.

1.5. Formular generalitzacions, amb progressiva autonomia, sobre aspectes del funcionament de les llengües, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com també de la formulació d'hipòtesis i la cerca d'exemples, fent ús del metallenguatge específic i consultant diccionaris, manuals i gramàtiques.

## **CE2. Comprensió oral i multimodal**

2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.

2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements complexos i ajustats a la situació comunicativa.

2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, dels elements no verbals i dels elements prosòdics, així com identificar incongruències entre text i elements no verbals, i valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

## **CE3. Comprensió escrita i multimodal**

3.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

3.2. Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar de manera raonada i crítica els continguts, el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura complexa i el format dels textos i les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera autònoma, de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

lingüística i els prejudicis lingüístics presents a la societat.

Aquest bloc abraça, els continguts sobre elements extralingüístics que resulten fonamentals per a la comunicació en societats plurilingües i multiculturals: la diversitat lingüística en l'entorn immediat i global, la variació lingüística, la situació social de les diferents llengües en contacte, la relació entre les llengües i els poders, o els elements culturals que configuren i determinen els usos lingüístics. La reflexió interlingüística es relaciona de manera especial amb la competència específica 8 de mediació oral, escrita i multimodal en què es treballen experiències d'anàlisi contrastiva entre les llengües curriculars. S'aprofundeix en l'ètica i el respecte mitjançant la consciència i les actituds i el bon ús d'un llenguatge no discriminatori i igualitari.

## **Bloc 2: Estratègies comunicatives**

Aplega les diferents estratègies i destreses vinculades als processos de producció, recepció, interacció, mediació, gestió de la informació i reflexió. En aquest bloc trobem sis subblocs de sabers bàsics. Els subblocs 2.1, 2.2 i 2.3 són transversals, ja que es treballen en totes les competències comunicatives; i en els subblocs 2.4, 2.5 i 2.6 es troben els sabers sobre cada destresa bàsica. A més a més, s'inclouen en aquest apartat aquells aspectes actitudinals, axiològics i emocionals que estan presents transversalment en tots els intercanvis comunicatius i que poden determinar-ne l'èxit o el fracàs.

## **Bloc 3: Lectura i literatura**

Reuneix els sabers bàsics necessaris per al desenvolupament de la competència literària. Continguts relatius a les convencions poètiques i genèriques; sobre elements retòrics, narratològics o teatrals; coneixements sobre la tradició literària, més o menys complexos segons l'etapa o el cicle; i també relacions entre la literatura i d'altres manifestacions artístiques. Aquest apartat està dividit en dos subblocs. El primer se centra en la lectura autònoma i en la construcció de la identitat lectora; el segon, en la literatura.

3.5. Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar i valorar la informació de fonts diverses, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts i respectant els principis de propietat intel·lectual.

#### **C4. Expressió oral**

4.1. Produir, amb autonomia, discursos orals extensos sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, amb adequació, coherència i cohesió, manifestant una consciència crítica cap al tema.

4.2. Produir discursos orals amb fluïdesa, una bona pronunciació i entonació, utilitzant de manera eficaç els elements prosòdics, els recursos no verbals i diferents suports audiovisuals que reforcen les idees expressades i que capten l'atenció del receptor.

4.3. Efectuar produccions orals amb un registre formal, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari ric i ajustat a la norma, fent ús d'expressions idiomàtiques, amb un domini òptim de la morfosintaxi, i reflexionant sobre la llengua, el seu ús i el propòsit comunicatiu.

4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera autònoma, sobre temes d'interés acadèmic, personal o social, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.

#### **CE5. Expressió escrita i multimodal**

5.1. Produir, de manera autònoma, textos escrits i multimodals complexos de gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció.

5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera autònoma, els usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.

5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i autònoma, i utilitzant metallenguatge, els coneixements lingüístics textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.

5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera autònoma, durant el procés d'escriptura, utilitzant les estratègies necessàries de manera precisa.

#### **CE6. Interacció oral, escrita i multimodal**

6.1. Interactuar oralment, amb autonomia, sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, per mitjà de diferents suports, utilitzant un vocabulari ric, correcte i no discriminatori, i implicant-se

- de manera activa i reflexiva amb una actitud dialogant i d'escolta per a la construcció d'un discurs comú consensuat.
- 6.2. Identificar i rebutjar, de manera autònoma, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.
- 6.3. Utilitzar estratègies, de manera autònoma, per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.
- 6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals complexos de manera asíncrona i síncrona amb autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, amb adequació, coherència, cohesió, correcció i un vocabulari ric i no discriminatori.

#### **CE7. Mediació oral, escrita i multimodal**

- 7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.
- 7.2. Comprendre, comunicar, descriure i parafrasejar textos d'una certa complexitat en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).
- 7.3. Seleccionar i aplicar, de manera autònoma, estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

#### **CE8. Lectura autònoma**

- 8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, seleccionant de manera autònoma els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.
- 8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural, explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i les experiències lectores.
- 8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

#### **CE9. Competència literària**

- 9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, de manera autònoma, tenint en compte els interessos de l'alumne.

- |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9.2. Interpretar la informació rellevant de les obres literàries, de manera autònoma, i aportar conclusions amb reflexió i visió crítica.                                                                                                                                                                                             |
| 9.3. Establir, de manera progressivament autònoma, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura. |
| 9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant els recursos retòrics fonamentals, el metallenguatge i les característiques dels gèneres, de manera autònoma.                                                                                                                                                       |
| 9.5. Crear textos literaris (relats breus, dramatitzacions, poemes, cançons) aplicant els recursos literaris adequats a cada gènere, de manera autònoma.                                                                                                                                                                              |
| 9.6. Organitzar i participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals.                                                                                                                                                                                                                                       |

### 1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

#### Instruments de recollida d'informació

Quant als instruments d'avaluació, és fonamental tindre en compte el progrés de cada alumne i alumna. L'avaluació valorarà les habilitats socials i les competències clau desenvolupades per l'estudiant durant el curs, i tindrà en compte, entre altres aspectes, les característiques de l'alumne o alumna (nivell acadèmic inicial, habilitats digitals prèvies, competència lingüística de partida...), els recursos de què disposa (econòmics, accés a la tecnologia...) o el tipus de continguts que s'han de treballar.

Per tot això, els instruments d'avaluació del llibre i de les activitats i situacions d'aprenentatge proposades pel professorat són variats, s'adapten a les característiques de cada alumne i alumna i atenen a la diversitat de l'aula.

- **BLOCS DE SABERS BÀSIC: LLENGUA I ÚS, ESTRATÈGIES COMUNICATIVES, EDUCACIÓ LITERÀRIA**

- -Proves
- -Activitats escrites per desenvolupar sabers ús llengua i estratègies comunicatives concretes
- -Activitats en grup a classe, orals o escrites
- -L'enregistrament i la revisió de les produccions discursives usant estratègies textuais o sabers bàsics.
- -Les exposicions orals usant estratègies textuais o sabers bàsics.
- -Activitats orals per desenvolupar sabers bàsics

- **LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL:**

- Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària,

#### Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

**L'avaluació continua** entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervenir, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

**L'avaluació formativa** va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

**L'avaluació integradora** permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

**L'avaluació diferenciada** ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les

exposició, booktràiler...

- **LECTURES VOLUNTÀRIES:** Es podrà fer a partir d'una prova oral o escrita: tertúlia literària, exposició, booktràiler...
- **PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD**
  - -Enregistrament i la revisió de les produccions discursives.
  - -Exposicions orals
  - -Audiovisuals proposats

característiques individuals.

**L'avaluació per competències** implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

QUALIFICACIÓ QUALITATIVA: rúbriques d'avaluació

QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA: a partir dels instruments d'avaluació. Les mesures específiques s'han pogut agrupar per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

| BLOC                                                             | CE                                                       | Percentatge de la nota |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>Bloc 1. Llengua i ús</b><br><b>SABERS Bàsics</b>              |                                                          |                        |
| Multilingüisme, interculturalitat i gramàtica                    | CE1. Multilingüisme i interculturalitat                  | <b>20%</b>             |
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives</b><br><b>SABERS Bàsics</b> |                                                          |                        |
| Comunicació oral                                                 | CE2. Comprensió oral i multimodal<br>CE4. Expressió oral | <b>30%</b>             |

|                                                                           |                                                                                                                                                           |                              |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
|                                                                           | CE6. Interacció oral<br>CE7. Mediació oral                                                                                                                | (PROVA<br>ORAL (B1):<br>10%) |
| Comunicació escrita                                                       | CE3. Comprensió escrita i multimodal<br>CE5. Expressió escrita i multimodal<br>CE6. Interacció escrita i multimodal<br>CE7. Mediació escrita i multimodal | <b>20%</b>                   |
| <b>Bloc 3. Lectura i literatura</b>                                       |                                                                                                                                                           |                              |
| Competència lectora i literària<br><b>LECTURA PRESCRIPTIVA TRIMESTRAL</b> | CE8. Lectura autònoma                                                                                                                                     | <b>10%</b>                   |
| Competència literària<br><b>SABERS BÀSICS</b>                             | CE9. Competència literària                                                                                                                                | <b>10%</b>                   |
| Competència social i ciutadana <b>ACTITUD</b>                             |                                                                                                                                                           | <b>10%</b>                   |

**Lectures voluntàries** ( sempre que s'haja aprovat la lectura prescriptiva)  
Puja fins a 1 punt extra.  
(Una lectura per avaluació)

**Cada errada ortogràfica** descomptarà 0'05 fins a 2 punts.

**PROVA ORAL (B1): 10%**

*Es faran distintes proves orals adequades al nivell establert al MECR  
(Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües)*

**Mesures de resposta  
educativa per a la  
inclusió**

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels

centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquirisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant de finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita *Accés*: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos elaborats amb Kahoot!
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.

#### Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut

Les aules són un reflex de la diversitat de la societat actual i de les diferències pròpies dels individus que integren els diferents col·lectius. El reconeixement de la diversitat en les habilitats i les expectatives dels alumnes i de les alumnes constitueix un principi fonamental que ha de regir l'acció educativa en l'ensenyament bàsic, la finalitat del qual és assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes davant de l'educació, i posar els mitjans per a evitar el fracàs escolar i el risc d'abandonament del sistema educatiu.

L'atenció a la diversitat ha de ser entesa com el conjunt d'actuacions educatives adreçades a donar resposta a les diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions i interessos, situacions socials, culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Aquestes mesures han d'orientar-se a assolir els objectius i les competències establides per a l'Educació Secundària Obligatoria i s'han de regir pels principis de qualitat, equitat i igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió escolar, igualtat entre dones i homes, no-discriminació, flexibilitat, accessibilitat i disseny universal, i cooperació de la comunitat educativa.

La matèria de Valencià: Llengua i Literatura té com a eix constructiu bàsic en aquest curs el reconeixement de la diversitat de l'alumnat, i la integració de mesures, metodologies i components que permeten al professorat abordar amb garanties la diversitat de les seues aules. Aquest pla d'atenció a la diversitat es concreta en diferents components:

Hi ha l'alumnat amb un nivell normal de l'ESO, però també bastants alumnes que hi accedeixen amb deficiències en el domini de la redacció adequada, cohesionada i coherent de textos, i sobretot amb un nivell ortogràfic baix o molt baix. Pensem que l'alumnat ha patit les conseqüències educatives de la pandèmia; també que s'incorpora al Centre alumnat provinents de diferents centres. En alguns grups, hi ha un perfil d'alumnat concret amb necessitats específiques i, des d'aquest curs, s'ha creat l'aula PDC, un desdoblament d'aquesta. És un grup reduït d'alumnat. L'aula està pensada per alumnat que li costa

assolir els coneixements mínims i que necessita més temps per aconseguir els objectius. En aquest nivell es treballa per àmbits i se seguirà en alguns casos el llibre de text, però l'alumnat rebrà també un reforç basat en fulls de repàs de conceptes gramaticals i ortogràfics, però sobretot d'expressió oral i escrita. L'objectiu és que l'alumnat de nivell baix s'incorpore en 4<sup>th</sup> ESO al nivell normal de la classe. Es revisa cada trimestre si l'alumnat continuarà el pròxim any en un programa com aquest o si s'incorpora a l'aula ordinària. En el cas que hi haja algun alumne/a Nouvingut i que haja d'aprendre de zero Valencià, el professorat decidirà si va a l'aula de Nouvinguts a l'hora de l'assignatura o es queda a classe treballant el material adaptat a les seues circumstàncies.

## PROPOSTA PEDAGÒGICA DE DEPARTAMENT. EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

| Curs acadèmic:                                | 3r ESO. Taller d'aprofundiment: Gabinet de Comunicació                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Departament: VALENCIÀ. LLENGUA I LITERATURA |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial Decret 217/2022, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínims de l'Educació Secundària obligatòria, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progrés en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugua progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>CCL: competència en comunicació lingüística</li> <li>CP: competència plurilingüe</li> <li>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</li> <li>CD: competència digital</li> <li>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</li> <li>CC: competència ciutadana</li> <li>CE: competència emprenedora</li> <li>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</li> </ul> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                                             |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL).</p> <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p> <p>La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                             |

com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

### **1.1.1 Competències específiques**

#### **CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA**

**Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal** (CE2, CE3, CE4, CE5), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indestruïbles de les competències en interacció (CE6) i mediació (CE7), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

**La competència multilingüe i intercultural** (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE2, CE3) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE4, CE5 i CE6) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE8) i literària (CE9) com a font d'accés a altres cultures.

#### **Criteris d'avaluació**

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria estableix quins són els nivells mínims al finalitzar l'etapa.

#### **Sabers bàsics**

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

### **CE2. Competència en comprensió oral i multimodal**

2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.

2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements complexos i ajustats a la situació comunicativa.

2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, dels elements no verbals i dels elements prosòdics, així com identificar incongruències entre text i elements no verbals, i valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

### **CE3. Competència en comprensió escrita i multimodal**

3.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

3.2. Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar de manera raonada i crítica els continguts, el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

3.3. Identificar les tipologies textuals i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura complexa i el format dels textos i les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera autònoma, de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

3.5. Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar i valorar la informació de fonts diverses, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts i respectant els principis de propietat intel·lectual.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, organitza els sabers bàsics de la matèria Valencià: Llengua i Literatura ens els següents blocs i subblocs.

### **Bloc 2. Estratègies comunicatives**

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuals i gèneres discursius.
- Propietats textuals: coherència, cohesió i adequació.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.
- Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.
- Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats, amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. X X
- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal.
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
- Deliberació oral argumentada.
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició.
- Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals.
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.
- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                      | <p><b>CE4. Competència en expressió oral</b></p> <p>4.1. Produir, amb autonomia, discursos orals extensos sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, amb adequació, coherència i cohesió, manifestant una consciència crítica cap al tema.</p> <p>4.2. Produir discursos orals amb fluïdesa, una bona pronunciació i entonació, utilitzant de manera eficaç els elements prosòdics, els recursos no verbals i diferents suports audiovisuals que reforcen les idees expressades i que capten l'atenció del receptor.</p> <p>4.3. Efectuar produccions orals amb un registre formal, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari ric i ajustat a la norma, fent ús d'expressions idiomàtiques, amb un domini òptim de la morfosintaxi, i reflexionant sobre la llengua, el seu ús i el propòsit comunicatiu.</p> <p>4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera autònoma, sobre temes d'interés acadèmic, personal o social, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.</p> <p><b>CE5. Competència en expressió escrita i multimodal</b></p> <p>5.1. Produir, de manera autònoma, textos escrits i multimodals complexos de gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció.</p> <p>5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i autònoma, i utilitzant metallenguatge, els coneixements lingüístics textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.</p> <p>5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera autònoma, durant el procés d'escriptura, utilitzant les estratègies necessàries de manera precisa.</p> <p><b>CE6. Competència en interacció oral, escrita i multimodal</b></p> <p>6.1. Interactuar oralment, amb autonomia, sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, per mitjà de diferents suports, utilitzant un vocabulari ric, correcte i no discriminatori, i implicant-se de manera activa i reflexiva amb una actitud dialogant i d'escolta per a la construcció d'un discurs comú consensuat.</p> |                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>1.1.2 Valoració general del progrés de</b></p> | <p><b><u>Instruments de recollida d'informació</u></b></p> <p>Quant als instruments d'avaluació, és fonamental tindre en compte el progrés de cada alumne i alumna. L'avaluació valorarà les habilitats socials i les competències</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p><b><u>Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa</u></b></p> <p>La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la</p> |

## l'alumnat

clau desenvolupades per l'estudiant durant el curs, i tindrà en compte, entre altres aspectes, les característiques de l'alumne o alumna (nivell acadèmic inicial, habilitats digitals prèvies, competència lingüística de partida...), els recursos de què disposa (econòmics, accés a la tecnologia...) o el tipus de continguts que s'han de treballar.

Per tot això, els instruments d'avaluació del llibre i de les activitats i de les situacions d'aprenentatge proposades pel professorat són variats, s'adapten a les característiques de cada alumne i alumna i atenen a la diversitat de l'aula.

- **BLOCS DE SABERS BÀSIC: ESTRATÈGIES COMUNICATIVES**
  - Activitats escrites per desenvolupar els sabers d'ús de llengua i estratègies comunicatives concretes.
  - Activitats en grup a classe, orals o escrites.
  - L'enregistrament i la revisió de les produccions discursives usant estratègies textuais o sabers bàsics.
  - Les exposicions orals usant estratègies textuais o sabers bàsics.
  - Activitats orals per desenvolupar els sabers bàsics.
- **PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD**
  - Enregistrament i revisió de les produccions discursives.
  - Exposicions orals.
  - Audiovisuals proposats.

consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

**L'avaluació continua** entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervenir, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

**L'avaluació formativa** va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

**L'avaluació integradora** permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

**L'avaluació diferenciada** ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

**L'avaluació per competències** implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

QUALIFICACIÓ QUALITATIVA: rúbriques d'avaluació.

QUALIFICACIÓ QUANTITATIVA: a partir dels instruments d'avaluació. Les mesures específiques s'han pogut agrupar per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

| BLOC                                                                             | CE                                                                                                                                                                                      | Percentatge<br>de la nota     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>Bloc 2. Estratègies comunicatives</b><br><b>SABERS BÀSICS</b>                 |                                                                                                                                                                                         |                               |
| Comunicació oral                                                                 | CE2. Comprensió oral i multimodal<br>CE4. Comunicació oral<br>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal<br>CE7. Mediació oral, escrita i multimodal                                    | <b>30%</b><br><b>10% oral</b> |
| Comunicació escrita                                                              | CE3. Comprensió escrita i multimodal<br>CE5. Expressió escrita i multimodal<br>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal<br>CE7. Mediació oral, escrita i multimodal                   | <b>30%</b>                    |
| Competència d'aprendre a aprendre i competència d'iniciativa personal i autònoma | CE2. Comprensió oral i multimodal<br>CE3. Comprensió escrita i multimodal<br>CE4. Comunicació oral<br>CE5. Expressió escrita i multimodal<br>CE6. Interacció oral, escrita i multimodal | <b>30%</b>                    |

## Mesures de resposta educativa per a la inclusió

### PROCÉS DE TREBALL I ACTITUD

CE7. Mediació oral,  
escrita i multimodal

**Cada errada ortogràfica** descomptarà 0'05 fins a 2 punts.

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquirisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita *Accés*: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos elaborats amb Kahoot!
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.

### Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut

Les aules són un reflex de la diversitat de la societat actual i de les diferències pròpies dels individus que integren els diferents col·lectius. El reconeixement de la diversitat en les habilitats i les expectatives dels alumnes i de les alumnes constitueix un principi fonamental que ha de regir l'acció educativa en l'ensenyament bàsic, la finalitat del qual és assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes davant de l'educació, i posar els mitjans per a evitar el fracàs escolar i el risc d'abandonament del sistema educatiu.

L'atenció a la diversitat ha de ser entesa com el conjunt d'actuacions educatives adreçades a donar resposta a les diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions i interessos, situacions socials, culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Aquestes mesures han d'orientar-se a assolir els objectius i les competències establides per a l'Educació Secundària Obligatoria i s'han de regir pels principis de qualitat, equitat i igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió escolar, igualtat entre dones i homes, no-discriminació, flexibilitat, accessibilitat i disseny universal, i cooperació de la

comunitat educativa.

Hi ha l'alumnat amb un nivell normal de l'ESO, però també bastants alumnes que hi accedeixen amb deficiències en el domini de la redacció adequada, cohesionada i coherent de textos, i sobretot amb un nivell ortogràfic baix o molt baix. Pensem que l'alumnat ha patit les conseqüències educatives de la pandèmia; també que s'incorpora al Centre alumnat provinents de diferents centres. En alguns grups, hi ha un perfil d'alumnat concret amb necessitats específiques i, des d'aquest curs, s'ha creat l'aula PDC, un desdoblament d'aquesta. És un grup reduït d'alumnat. L'aula està pensada per alumnat que li costa assolir els coneixements mínims i que necessita més temps per aconseguir els objectius. En aquest nivell es treballa per àmbits i se seguirà en alguns casos el llibre de text, però l'alumnat rebrà també un reforç basat en fulls de repàs de conceptes gramaticals i ortogràfics, però sobretot d'expressió oral i escrita. L'objectiu és que l'alumnat de nivell baix s'incorpore en 4<sup>t</sup>d'ESO al nivell normal de la classe. Es revisa cada trimestre si l'alumnat continuarà el pròxim any en un programa com aquest o si s'incorpora a l'aula ordinària. En el cas que hi haja algun alumne/a Nouvingut i que haja d'aprendre de zero Valencià, el professorat decidirà si va a l'aula de Nouvinguts a l'hora de l'assignatura o es queda a classe treballant el material adaptat a les seues circumstàncies.

## PROPOSTA PEDAGÒGICA DE DEPARTAMENT. EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

| Curs acadèmic:                                | OPTATIVA 1r ESO: TALLER DE REFORÇ LINGÜÍSTIC                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Departament: VALENCIÀ. LLENGUA I LITERATURA |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>1. Concreció curricular de la matèria:</b> | <p>El Reial Decret 217/2022, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínims de l'Educació Secundària obligatòria, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progresse en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.</p> <p>El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.</p> <p>Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les <b>competències clau</b>.</p> <p>De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>CCL: competència en comunicació lingüística</li> <li>CP: competència plurilingüe</li> <li>CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia</li> <li>CD: competència digital</li> <li>CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre</li> <li>CC: competència ciutadana</li> <li>CE: competència emprenedora</li> <li>CCEC: competència en consciència i expressió culturals</li> </ul> <p>Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de <b>descriptors operatius</b>, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.</p> |                                             |
| <b>1.1 Elements curriculars del nivell:</b>   | <p>Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).</p> <p><u>COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA</u></p> <p>La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                             |

com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

#### **En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.

CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.

CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

#### **COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)**

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

#### **En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...**

CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de

diàleg, per a fomentar la cohesió social.

### 1.1.1 Competències específiques

#### CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

**Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal** (CE2, CE3, CE4, CE5), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indestruïbles de les competències en interacció (CE6) i mediació (CE7), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

**La competència multilingüe i intercultural** (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE2, CE3) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE4, CE5 i CE6) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE8) i literària (CE9) com a font d'accés a altres cultures.

**La lectura autònoma** (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE2) i sovint amb la competència literària (CE9); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE4) i escrita (CE5) i la mediació (CE7) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

**L'assoliment de la competència literària** (CE9), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE2, CE3), així com també les d'expressió (CE4, CE5), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE6) i mediació (CE7) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1)

#### Criteris d'avaluació

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria estableix quins són els nivells mínims al finalitzar l'etapa.

L'optativa de Taller de Reforç de Valencià es presenta com una assignatura que treballa en paral·lel els sabers bàsics reforçant l'alumnat amb més dificultats per tal de facilitar l'aprenentatge d'aquells sabers als quals no arriben. Així doncs, s'avaluen les següents CE:

#### **CE1 Competència multilingüe i intercultural**

1.1 Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, identificant nocions bàsiques de les llengües i contrastant algunes característiques en discursos orals, escrits i multimodals.

1.2 Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

#### Sabers bàsics

L'optativa de Taller de Reforç de Valencià en 1r d'ESO té com a intenció reforçar l'alumnat que presenta dificultats o altres necessitats quant al coneixement i rendiment de l'aprenentatge de l'assignatura de valencià. Durant el curs, les situacions d'aprenentatge s'adaptaran a la necessitat de l'alumnat al qual va dirigit el taller i anirà prenent forma conforme la seua evolució i aprenentatge. Per tant, l'assignatura està plantejada com un repàs dels continguts que, paral·lelament van aprenent en l'assignatura de Valencià. Així doncs, la coordinació del professorat de valencià junt amb el professorat d'aquesta optativa serà constant.

L'optativa de Taller de Reforç de Valencià en 1r d'ESO segueix l'esquema dels sabers bàsics de l'assignatura de valencià assumint els sabers mínims. Per tant, presentem la proposta pedagògica com una proposta adaptada i paral·lela a l'assignatura de Valencià en 1r d'ESO com expliquem tot seguit.

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers

1.3 Mostrar interés i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant algunes de les seues característiques en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.

1.4 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.

1.5 Reflexionar i exemplificar, amb certa autonomia, aspectes del funcionament de les llengües, a partir de l'observació, la comparació entre aquestes i la manipulació de paraules, oracions i textos de distintes llengües, fent ús del metallenguatge.

#### **CE2. Competència en comprensió oral i multimodal**

2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social i educatiu, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.

2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements ajustats a diferents àmbits del coneixement.

2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, i dels elements no verbals, i valorar el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

#### **CE3. Competència en comprensió escrita i multimodal**

3.1. Llegir, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'anàlisi dels elements formals i de contingut propis del nivell educatiu, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

3.2. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtindre informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura i algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, amb progressiva autonomia, de l'àmbit personal, social i educatiu.

3.5. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a la cerca,

bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, organitza els sabers bàsics de la matèria Valencià: Llengua i Literatura ens els següents blocs i subblocs.

#### **Bloc 1. Llengua i ús**

#### **Bloc 2: Estratègies comunicatives**

##### **2.1 Sabers comuns**

##### **2.2 Alfabetització informacional**

##### **2.3 Reflexió sobre la llengua**

##### **2.4 Comunicació i interacció oral**

##### **2.5 Comprensió escrita**

##### **2.6 Expressió escrita i multimodal**

#### **Bloc 3: Lectura i literatura**

##### **3.1 Hàbit lector**

##### **3.2 Literatura**

selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació de fonts de caràcter general, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts.

#### **CE4. Competència en expressió oral**

4.1. Produir, amb progressiva autonomia, discursos orals sobre diferents àmbits del coneixement, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu, amb adequació i coherència, fent ús de connectors i aportant el seu propi punt de vista.

4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació correcta i una entonació adequada, utilitzant els elements prosòdics i els recursos no verbals adequats que reforcen el discurs i utilitzant diferents suports.

4.3. Efectuar produccions orals amb un registre estàndard, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari precís i ajustat a la norma, mostrant un bon domini lingüístic i morfosintàctic i reflexionant sobre la llengua i el seu ús.

4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera progressivament autònoma, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, avaluant-ne la fiabilitat, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

#### **CE5. Competència en expressió escrita i multimodal**

5.1. Produir, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció, utilitzant elements de cohesió variats.

5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera progressivament autònoma, els possibles usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.

5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i amb ajuda puntual del professorat, i incorporant progressivament metallenguatge, els coneixements lingüístics, textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.

5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, amb progressiva autonomia, durant el procés d'escriptura, mitjançant estratègies gradualment complexes.

#### **CE6. Competència en interacció oral, escrita i multimodal**

6.1. Interactuar oralment, amb progressiva autonomia, sobre coneixements ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de diferents suports.

6.2. Identificar i rebutjar, amb ajuda puntual, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.

6.3. Utilitzar, amb ajuda puntual, estratègies per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.

6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals de manera asíncrona i síncrona amb progressiva autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges cohesionats, coherents i adequats amb un vocabulari precís i no discriminatori.

#### **CE7. Competència en mediació oral, escrita i multimodal**

7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social i educatiu.

7.2. Comprendre, comunicar i descriure textos de complexitat mitjana en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

7.3. Seleccionar i aplicar, de manera progressivament autònoma, estratègies de simplificació i adaptació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

#### **CE8. Competència en lectura autònoma**

8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionant, amb progressiva autonomia, els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i de les experiències lectores.

8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.

#### **CE9. Competència literària**

9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, amb progressiva autonomia i en contextos socioculturals pròxims, tenint en compte els interessos de l'alumne.

9.2. Interpretar la informació rellevant dels textos literaris, de les obres completes, i aportar conclusions de manera reflexiva.

9.3. Establir, de manera guiada, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits,

|                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                | <p>orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.</p> <p>9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics i el metallenguatge literari, amb suport puntual del professorat.</p> <p>9.5. Crear textos literaris senzills dels gèneres bàsics (contes, dramatitzacions, poemes, cançons...) aplicant els recursos literaris bàsics adequats, amb progressiva autonomia.</p> <p>9.6. Participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals partint de models.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat</b></p> | <p><b><u>Instruments de recollida d'informació</u></b></p> <p>. Entre els instruments d'avaluació estarien:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• els dossiers d'aprenentatge</li> <li>• les rúbriques</li> <li>• l'enregistrament i la revisió de les produccions discursives</li> <li>• les exposicions orals</li> <li>• els assajos escrits</li> <li>• les entrevistes</li> <li>• els debats</li> </ul> <p>Les situacions d'avaluació hauran de promoure que l'alumnat expresse el seu coneixement utilitzant diferents vies: orals, escrites, gràfiques i audiovisuals.</p>                                                                                                                    | <p><b><u>Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ L'avaluació per a l'alumnat de Secundària és CONTÍNUA.</li> <li>○ En cada avaluació ha d'assolir un mínim del 40% en els diferents blocs dels sabers bàsics (Llengua i ús, Estratègies comunicatives i Educació literària). Es considerarà aprovar si la nota mitjana de tots els apartats és 5. Els apartats suspesos amb un 40% hauran de superar-se amb els altres apartats per a aprovar; amb menys del 40% no es calcularà la mitjana.</li> </ul> <p>A final de curs, es valorarà la millora progressiva de l'alumne en tots els aspectes. En cas de no assolir una millora en alguns apartats, al llarg del curs, es guardarà la nota de tot allò que tinga superat i en recuperar els aspectes pendents es calcularà la mitjana de tot el curs i l'esforç de millora i superació que ha tingut l'alumne.</p> |

## Mesures de resposta educativa per a la inclusió

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acol·lida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

L'objectiu del professorat és que tot l'alumnat adquireisca el nivell mínim per a assolir els objectius generals de l'etapa i les competències clau.

L'alumnat presenta diversitat d'interessos, de motivacions i de capacitats, per tant, s'hi ha de donar una atenció diferenciada i individualitzada. Aquesta es concreta en una sèrie de mesures curriculars i de presa de decisions.

Algunes de les mesures que tenim a l'abast per a atendre la diversitat són:

- Adequar els objectius generals a la realitat del centre, fer una selecció de continguts significativa i seqüenciar-los de manera més coherent.
- Potenciar l'aprenentatge significatiu, buscant referències amb la vida quotidiana i donant de finalitat les tasques que es proposen.
- Fomentar el treball en equip, de manera que ningú quede exclòs i que interactuen alumnes amb perfils diferents.
- Seleccionar els materials d'acord amb les necessitats de l'alumnat, utilitzant una gran diversitat de recursos didàctics com, per exemple, els que facilita *Accés*: recursos sonors i audiovisuals, activitats digitals autocorrectives, enllaços web, presentacions creades amb ferramentes com Genially, concursos elaborats amb Kahoot!
- Integrar l'avaluació com a part del procés d'aprenentatge, perquè l'alumnat conega què es valora i què i com es pot millorar.
- Enriquir el currículum, en el cas d'alumnes amb altes capacitats.

### Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut

Les aules són un reflex de la diversitat de la societat actual i de les diferències pròpies dels individus que integren els diferents col·lectius. El reconeixement de la diversitat en les habilitats i les expectatives dels alumnes i de les alumnes constitueix un principi fonamental que ha de regir l'acció educativa en l'ensenyament bàsic, la finalitat del qual és assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes davant de l'educació, i posar els mitjans per a evitar el fracàs escolar i el risc d'abandonament del sistema educatiu.

L'atenció a la diversitat ha de ser entesa com el conjunt d'actuacions educatives adreçades a donar resposta a les diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions i interessos, situacions socials, culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Aquestes mesures han d'orientar-se a assolir els objectius i les competències establides per a l'Educació Secundària Obligatòria i s'han de regir pels principis de qualitat, equitat i igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió escolar, igualtat entre dones i homes, no-discriminació, flexibilitat, accessibilitat i disseny universal, i cooperació de la comunitat educativa.

La matèria de Valencià: Llengua i Literatura té com a eix constructiu bàsic en aquest curs el reconeixement de la diversitat de l'alumnat, i la integració de mesures, metodologies i components que permeten al professorat abordar amb garanties la diversitat de les seues aules. Aquest pla d'atenció a la diversitat es concreta en diferents components:

Hi ha l'alumnat amb un nivell normal de l'ESO, però també bastants alumnes que hi accedeixen amb deficiències en el domini de la redacció adequada, cohesionada i coherent de textos, i sobretot amb un nivell ortogràfic baix o molt baix. Pensem que l'alumnat ha patit les conseqüències educatives de la pandèmia; també que s'incorpora al Centre alumnat provinents de diferents centres. En alguns grups, hi ha un perfil d'alumnat concret amb necessitats específiques i, des d'aquest curs, s'ha creat l'aula PDC, un desdoblament d'aquesta. És un grup reduït d'alumnat. L'aula està pensada per alumnat que li costa assolir els coneixements mínims i que necessita més temps per aconseguir els objectius. En aquest nivell es treballa per àmbits i se seguirà en alguns casos el llibre de text, però l'alumnat rebrà també un reforç basat en fulls de repàs de conceptes gramaticals i ortogràfics, però sobretot d'expressió oral i escrita. L'objectiu és que l'alumnat de nivell baix s'incorpore en 4t d'ESO al nivell normal de la classe. Es revisa cada trimestre si l'alumnat continuarà el pròxim any en un programa com aquest o si s'incorpora a l'aula ordinària. En el cas que hi haja algun alumne/a Nouvingut i que haja d'aprendre de zero Valencià, el professorat decidirà si va a l'aula de Nouvinguts a l'hora de l'assignatura o es queda a classe treballant el material adaptat a les seues circumstàncies.